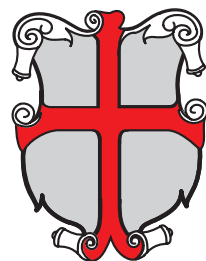


Ptujčan



29. februar 2008
Svečan

Medij Mestne občine Ptuj, leto XIV, številka 2, ISSN 1318-8550
cena 0,42 €, poština plačana pri pošti 2250 PTUJ



Intervju z Marijo Hernja Masten, dobitnico velike oljenke Mestne občine Ptuj

- Kramljanje z magistrom politologije Metodom Grahom, načelnikom ptujske Upravne enote
- Rajko Fajt o funkciji državnega svetnika
- Pogovor z Ivanom Vidovičem, vodjem oddelka na občinski upravi
- Pokrajinski muzej Ptuj je v letu 2007 obiskalo skoraj 80 tisoč obiskovalcev
- Koncertni cikel Arsana – Jure Ivanušič



Dvainsedemdeset ur 48. Kurentovanja

Po dolgem času je trajal pust uradno le 72 ur. Nazadnje je bilo tako leta 1913. Naše mesto, nedeljski pustni sprevod ter vsa dogajanja v zvezi s pustovanjem je obiskalo približno osemdeset tisoč ljudi. Nedeljski pustni sprevod so si ogledali med drugim tudi številni povabljeni gostje, predvsem predstavniki iz političnega življenja ter pobratenih mest. Pogrešali smo podjetnike, menedžerje in kulturnike.

Častni pokrovitelj kurentovanja je bil predsednik države dr. Danilo Türk. Na pustni ponedeljek je bila na predsednika Državnega zbora naslovljena poslanska pobuda za vpis laufarije in kurentovanja na reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Staša Cafuta

Foto: Staša Cafuta, Fotostudio Langerholc



Častni pokrovitelj letošnjega kurentovanja je bil predsednik države dr. Danilo Türk (drugi z desne, ob njem žena Barbara in podžupan Mirko Kekec), razen njega pa se je v Ptuj zbralo še več vidnih gostov iz slovenskega političnega življenja.



Letošnji princ karnevala Miran Urih je prevzel oblast v svoje roke le za 72 ur. Ptuj je obiskal tudi Henry Van Den Kroon, predsednik združenja evropskih karnevalskih mest in se na pustni torek srečal z začasno in stalno mestno oblastjo.



Kozmopolitani iz Makedonije, ki predstavljajo vse narode sveta in njihovo mirno bivanje na Zemlji, so bili v Makedoniji pred dvema letoma razglašeni za najboljšo masko po vsebini in izgledu.



Karneval si je ogledalo okoli 60 tisoč ljudi, nastopilo je 2.500 mask, skupno 80 karnevalskih skupin, od tega jih je bilo 10 iz tujine, iz Nemčije, Avstrije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Črne gore in Srbije. Na sliki so Mačkare iz Trila, Hrvaška.



Skupina Noč iz osnovne šole Pohorskega odreda iz Slovenske Bistrice je bila zmagovalna karnevalska skupina na nedeljski povorki.

(se nadaljuje na strani 31)



Prava vsebina dneva žena



Pred nami je osmi marec – dan žena. Zadnja leta v času tega praznika potekajo različna anketiranja. Največkrat s vprašanjem, kaj vam pomeni dan žena. Odgovori so ponavadi taki: sicer se mi zdi prav, da ga na splošno obeležujemo, čeprav menim, da bi morali ženskam drugače posvečati pozornost, ne samo enkrat na leto; v današnjem času so morda takšni politični prazniki malo moteči; to je socialistični praznik, ki nima več takšnega pomena kot nekoč.

Sprašujem se torej, v čem je danes še smisel tega praznika? Marsikdo na ta dan pomembnim ženskam v svojem življenju podari rože. Izgubilo pa se je zavedanje, da gre v bistvu za dan praznovanja ekonomske, politične in socialne enakopravnosti in dosežkov žensk. V Sloveniji k sreči ni hujše diskriminacije žensk, so pa odstopanja (npr. pri plačah), do česar pa prihaja tudi v drugih razvitih državah. Pri nas ženske nismo zatirane kot v deželah tretjega sveta, ob rojstvu smo veseli deklic tako kot dečkov, deklice hodijo v šolo in baje jih doktorira več kot moških. Pa vendar se mi ne zdi, da bi lahko bili zadovoljni s položajem žensk v Sloveniji. Po podatkih EU predstavljamo ženske skoraj 60 odstotkov vseh z univerzitetno izobrazbo. To pa ne odseva na trgu dela. Nasprotno: ženske ostajajo v tipično ženskih panogah in poklicih ter na nižjih delovnih mestih kot moški.

V javnem življenju smo veliko manj prisotne kot moški. Pa pri tem ne mislim samo na politiko (kvote se mi zdijo prepoceni – funkcije si je treba deliti po znanju ter sposobnosti in ne zato, ker je nekdo moški ali ženska), temveč tudi na velike gospodarske sisteme. Ni prav, da se ženske v teh sistemih pušča ob strani. Po drugi strani pa se tudi same prepogosto držimo bolj ob strani in se želimo uveljaviti samo na nekaterih področjih.

In prav na te stvari opozarjajo nekatere nevladne organizacije, ki jim gre zasluga za uveljavljanje pravic žensk v sodobni družbi in ki hkrati odločno opozarjajo na kršenje pravic, zlorabe in diskriminacijo.

Sama sem, tako kot vsi starši, postavljena pred nalogo, kako uskladiti obveznosti v službi in doma, kar pa ni vedno lahko. Poskrbeti moramo, da ne bo potrebno z državnimi ukrepi pomagati ženskam do enakopravnega položaja v družbi. To mora postati del našega vsakdana, zavedanja, da sta potrebna moški in ženska, pri čemer ženske gledamo na stvari drugače, mnogokrat treznejše. Predvsem pa ženske in matere v vsakdanje življenje vnašamo del svojega srca.

Le naš odnos naredi iz tega, kar zaznavamo, to, kar občutimo kot dobro ali slabo, pravilno ali napačno; vse to velja tudi za naš odnos do dneva žena. Le zavedati se moramo, da same nosimo odgovornost za svoja življenja, zdravje, poklic in duhovni razvoj.

Na področju uveljavljanja žensk v sodobni družbi je seveda treba še marsikaj postoriti; k temu lahko kot vzpodbuda pripomore tudi ohranitev takšnega praznika, kot je dan žena. Le pravo vsebino mu je treba dati!

Helena Neudauer

MISEL MESECA

Človek se ne rodi samo zase, temveč tudi za domovino.

Platon

SPREHOD PO VSEBINI

Pogovor z Ivanom Vidovičem, vodjem oddelka na občinski upravi	4
Sežiganje komunalnih odpadkov je prepovedano	5
Intervju z Marijo Hernja Masten, dobitnico velike oljenke	8
Rajko Fajt o funkciji državnega svetnika	9
Pogovor z Metko Zupanič o njenem ustvarjanju	10
Kramljanje z magistrom politologije Metodom Grahom	11
Zanimivi dogodki v Park hotelu Ptuj	12
Opravljen dela na posestvu dvorca Turnišče	13
Perutnina Ptuj utrjuje svoj položaj v Bosni in Hercegovini	13
Marec v Mestnem gledališču Ptuj	14
Pokrajinski muzej Ptuj v letu 2007	14
Osrednja slovesnost MO Ptuj ob kulturnem prazniku	15
Ob 100-letnici rojstva Maksimiljana Skalarja	16
Valentin Vodnik – preroditelj, pesnik, časnikar ...	17
Koncertni cikel Arsana - Jure Ivanušič	18
Dobro obiskani literarni večeri v ptujski knjižnici	19
Nastopi učencev zasebne glasbene šole v pustnem času	19
Še eno visoko priznanje za Ljudsko univerzo Ptuj	20
Bistroumno mreženje za združeno Evropo	20
Sodelujemo v projektu Revščina v svetu in pri nas	21
Vabilo na predavanje Okolje in klimatske spremembe	21
Društvo, ki ne pomaga le odvisnikom	22
Močenje postelje pri otrocih	23
Krvodajalstvo – humano dejanje in hkrati skrb za svoje zdravje	24
Zunaj uj, notri fuaj	25
Vožnja po križiščih s krožnim prometom	25
Kolesarji kolesarskega kluba Perutnina Ptuj	26
Dejan Zavec bo izzval Jacksona Osejja Bonsuja	26
Tilen Vidovič je zlati fant	27
Mojstrica borilnih veščin Polonca Zorman	28
Poškodba najboljšje ptujске športnice	28
Na Ptujju imamo najlepše in najboljšje nemške ovčarje	29
V Bolgariji ljudska izročila še živijo	31

Naslovnica: Naj se ti nikamor ne mudi

Foto: Aleš Šprah

Ptujčan

Ptujčan po Sklepu o programski zasnovi objavlja članke o delu občinskih organov, občinskega urada in svetov četrtinskih skupnosti, o delovanju političnih strank, informacije in komentarje o dogajanjih in rezultatih poslovanja na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti, pisma, odzive in pobude bralcev, oglasna in propagandna sporočila. Medij brezplačno prejemajo gospodinjstva Mestne občine Ptuj. Naklada: 8.750 izvodov.

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ptuj. Naslov uredništva: Mestni trg 1, Ptuj. Odgovorna urednica: Milena TURK, telefon: 748-29-20, elektr. pošta: ptujcan@ptuj.si. Uredništvo: Vasja Strelec - LDS, Metka Jurešič - SDS, Darja Galun - SLS, Milan Zupanc - DeSUS, Albina Murko - ZE Ptuj, Mirjana Nenad - SD, Peter Letonja - SNS, Dejan Klasinc - SMS, Ivan Jurkovič - N.Si Nova Slovenija. Tajnica uredništva: Darinka Vodopivec. Uredništvo si pridržuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov.

Oblikovanje in priprava za tisk: Vejica, Rado Škrjanec, s. p., tel.: 041 684-910, elektr. pošta: vejica03@siol.net. Naslovnica: Repro studio Lesjak. Tisk: Grafis, tel.: 02/608-92-25, elektr. pošta: repro@grafis.si Dostava: Pošta Slovenije. Oglaševanje: Agencija LOTOS d. o. o., Marketiško-medijski center, tel.: 02 771 08 82, gsm: 040 218 895; elektr. pošta: lotos.ptuj@siol.net. Na podlagi zakona o DDV sodi Ptujčan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5 %.



Timsko vodenje oddelka zahteva več osebnega angažmaja

Ivan Vidovič o reorganizaciji in novem imenovanju oddelka za negospodarske javne službe in upravne postopke.

V letošnjem letu smo v Ptujčanu pričeli predstavljati oddelke občinske uprave MO Ptuj po tem, ko je bila ta reorganizirana. Oddelek za družbene dejavnosti se je preimenoval v Oddelek za negospodarske javne službe in upravne postopke. Vodja oddelka Ivan Vidovič je odgovarjal na vprašanja o novostih, prednostih in delu v kolektivu, ki ga vodi že od leta 1998.

Pogovarjala se je: **Staša Cafuta**

Foto: osebni arhiv Ivana Vidoviča

Vaš oddelek se po novem imenuje Oddelek za negospodarske javne službe in upravne postopke. Kaj je, če sploh kaj, oddelek pridobil z novo ureditvijo?

Največja novost in pridobitev za naš oddelek je umestitev izvajanja investicij na Oddelek za gospodarske javne službe, investicije, kakovost in gospodarstvo. Do sedaj smo na našem oddelku investicije s področja družbenih dejavnosti vodili od ideje do izvedbe, čeprav na oddelku ni ustreznih kadrov, ki bi to lahko počeli (recimo pravnikov, ekonomistov, gradbenikov), niti po usposobljenosti niti po številu. Vse investicije smo sicer izvedli kvalitetno, vendar z velikim številom nadur in neizkoriščenega dopusta, kar pa se v javni upravi praviloma ne plačuje, ter večjim naporom kot ga za to potrebujejo strokovno usposobljeni kadri. Da se vse investicije vodijo na enem mestu, kjer je za to usposobljen tim ljudi, je že dolga praksa v slovenskem prostoru, tudi v občinah, ki so manjše od ptujске. Na ta problem sem opozarjal že več let, vendar je do rešitve z drugačno organiziranostjo prišlo šele konec lanskega leta oziroma v praksi letos.

Kaj so pridobile vaše stranke oziroma občani?

Stranke ne bodo niti opazile, niti občutile prenosa te naloge z našega oddelka na sosednji oddelek. Bistvena sprememba pri investicijah je v organizaciji občinske uprave, saj to naloge opravljajo strokovnjaki s tega področja.

Ali sedaj vaš oddelek še sodeluje pri investicijah, ali so se

narave dela na našem oddelku, denimo odločba o višini plačila za program vrtca, odločba za dodelitev enkratne denarne pomoči ob rojstvu otroka, obvezno zdravstveno zavarovanje brezposelnih oseb, izjave o uveljavljanju predkupne pravice na parcelah, ki so varovane v skladu z Zakonom o kulturni dediščini, koncesijska razmerja itn. Upravni postopek je povezan z nalogami vsakega oddelka na občini in ga ni mogoče izločiti iz določene vsebine.

Kje opravljate storitve za občane – kako ste torej »dostopni« občanom?

Za občane smo uvedli sprejemno pisarno v pritličju Mestne hiše, ki je odprta v času uradnih ur in lahko stranka na enem mestu uredi vse zadeve, povezane z upravnim postopkom. Prej so stranke morale hoditi

po hiši v različne prostore, da so uredile svoje zadeve, pa tudi sprejem pošte je sedaj urejen na primernejši lokaciji. Stranke, ki želijo reševati ostale zadeve, lahko to storijo na več načinov, na upravi se jim prilagajamo (po telefonu, osebni stik z dogovorom za termin za razgovor, elektronska pošta). Sploh pa delo z zavodi, ki so tudi naše stranke, poteka ves čas, na različne načine, tako da dosežemo skupno zadovoljstvo in zadani cilj, ne glede na to ali so uradne ure ali ne in ne glede na to ali je to v okviru rednega delovnega časa ali kasneje oziroma v soboto.

Koliko vas je na oddelku sedaj po novi ureditvi?

Na oddelku nas je osem, kar je celo nekoliko pod slovenskim povprečjem za primerljive občine. Do sedaj nismo imeli zaposlene osebe, ki bi vodila

investicije, ampak smo to počeli vsi, največ pa jaz osebno in to v velikem številu nadur in neizkoriščenem letnem dopustu.

Kako ste zadovoljni s svojimi sodelavkami in z njihovo usposobljenostjo ter delom?

S sodelavkami sem zadovoljen, saj gre za osebe, ki se zavedajo svojih dolžnosti in ki rade opravljajo svoje delo. Prepričan sem, da opravljajo delo kvalitetno, saj se vsi zavedamo, da smo servis za davkoplačevalce. Trudim se, da oddelek vodim timsko (prvi med enakimi), kar od mene zahteva več osebnega angažiranja, rezultati pa so v glavnem boljši kot pri avtokratskem in avtoritativnem vodenju in načinu dela, ki mi ni blizu. Vse sodelavke na oddelku imajo delovnemu mestu zahtevano in ustrezno izobrazbo, predvsem s področja družboslovja in humanistike. Vse spoštujem. Res pa je, da ne maram počasnosti pri delu, zavlačevanja postopkov, odlaganja izvedbe nalog na kasnejši čas (moj moto je: »Kar lahko storiš danes, ne odlagaj na jutri.«) in nefleksibilnosti pri delu. Želim, da se za hitrejšo doseganje cilja in znižanje stroškov naloge rešujejo tudi na drugačen način od utečenega, saj smo tu zato, da delamo prijazno, hitro in kvalitetno. Zavedam se, da je to, razen mene, ženski kolektiv, ki se mu je potrebno zaradi materinskega poslanstva zaposlenih organizacijsko prilagajati.

Kakšni so letošnji plani v vašem oddelku?

Tudi letos se bo na področju, ki ga pokrivamo, dogajalo veliko, povezano tako z investicijami kakor tudi z ostalimi nalogami oziroma projekti: priprava investicijsko-tehnične dokumentacije za osnovne in glasbeno šolo, za kulturne projekte, povezane s kulturno prestolnico leta 2012; prijave na razpise različnih ministrstev in ustanov kot je npr. Fundacija za šport; sodelovanje z zavodi in drugimi organiza-



Zraven opravljanja zahtevnih nalog vodje oddelka v občinski upravi MO Ptuj ima Ivan Vidovič tudi mlado družino. Na sliki z desetmesečnim sinom Anžetom pred odhodom v službo.

sedaj vse investicije, ki jih je pokrival vaš oddelek prej, prenesle na Oddelek za gospodarske javne službe, investicije, kakovost in gospodarstvo?

Vse investicije so prenesene. Naš oddelek pa še naprej sodeluje pri pripravi in določanju vsebine investicijsko-tehnične dokumentacije, potrebne za odločanje in poznejšo izvedbo investicije (projektne naloga, usklajevanje z vodstvom občine, projektantom, pristojnim ministrstvom in bodočim uporabnikom).

Po novem so na vašem oddelku zadeve, ki se vodijo po zakonu o upravnem postopku. Kaj je sploh v tem zajeto?

Naš oddelek še naprej vodi upravne postopke z našega področja, drugi oddelki pa s svojega. Res je, da je količinsko največje število upravnih postopkov zaradi



cijami pri obeležitvi različnih kulturnih in drugih dogodkov, npr.: 500-letnica rojstva Primoža Trubarja, 70-letnica Stojana Kerblerja, predsedovanje Slovenije EU); sodelovanje pri različnih investicijah (II. in III. faza izgradnje stadiona, preselitev vrtca iz Osojnikove na Potrčevo cesto).

Kakšno je po vašem delova-

nje ptujskega gledališča sedaj v prenovljeni stavbi? Ravno v tem času poteka izbira novega direktorja.

Ptuj je dolgo časa čakal na potrebno obnovo tega pomembnega hrama kulture. Pri izvedbi obnove je zaradi različnih vzrokov bilo nekaj zapletov in zamude. Vendar konec dober, vse dobro. V marcu se bodo odpravile še nekatere tehnične pomanjkljivosti,

nastale pri izvedbi. Izbira novega direktorja je v rokah organov MO Ptuj in sveta zavoda. Upam, da bodo izbrali pravo osebo.

Ptuj bo med mesti, ki bodo nosile naziv Evropska kulturna prestolnica 2012. Kaj pripravljate?

Letošnje leto je tisto, ko bo na tem področju potrebno vzpostaviti ustrezno organizacijsko

strukturo za pripravo in izvedbo samega dogodka, predvsem prreditvenega dela. Ne glede na navedeno pa se nekatere zadeve v zvezi letom 2012 že dogajajo, kot je priprava investicijsko-tehnične dokumentacije za prostor za ljubiteljsko in alternativno kulturo v kareju 11, to je območje Stare steklarske delavnice, in za prostore kulturne dvorane na Potrčevi.

Sežiganje komunalnih odpadkov je prepovedano

Temeljno načelo varovanja okolja je usklajevanje vseh dejavnosti na sonaravnih in v prihodnost obrnjenih osnovah

Pred nami je pomlad, čas čiščenja zelenic, okolišnice hiš in vrtov. To skrbno delo spremlja tudi škodljiva razvada – sežiganje na prostem. Dolžnost lokalnega komunalnega inšpektorja je, da javnost v smislu osveščanja preko medijev opozarja na določila predpisov ter jih seznanja s preventivnimi ukrepi in posledicami kršitev predpisov. Tokrat gre za globalni ekološki problem, v katerega spada tudi sežiganje.

Majda Murko, komunalna inšpektorica

Sežiganje vseh vrst komunalnih odpadkov (papir, karton, plastika, tekstil, pohištvo ...), ki zajemajo tudi zeleni vrtni odpad z zelenic (odpadne veje, trava, listje), je po občinskem predpisu popolnoma prepovedano. Nadzor izvaja občinska komunalna inšpekcija.

Prav tako pa je v skladu z republiško zakonodajo prepovedano sežiganje ostankov s kmetijskih površin in gozdov oziroma je to dopustno samo izjemoma pod strogimi, natančno določenimi pogoji: kurišče mora biti obdano z negorljivim materialom, v prostoru okrog kurišča ne sme biti gorljivih snovi, le-to mora biti oddaljeno vsaj 50 m od gozda in vsaj 100 m od pomembnih prometnih poti, večjih naselij in objektov, kjer se izdelujejo, predelujejo ali skladiščijo vnetljive ali nevarne snovi, kurišče mora biti zavarovano in nadzorovano ves čas kurjenja ali sežiganja, po končanem kurjenju ali sežiganju se mora ogenj pogasiti ter kurišče pokriti z negorljivim materialom, kurjenje, sežiganje

ali uporabo odprtega ognja je potrebno prekiniti v primeru, ko je povprečna hitrost vetra večja od 6 m/s ali ob sunkih vetra, ki so močnejši od 10 m/s, ne sme se uporabljati gorljivih tekočin ali materialov, ki pri gorenju razvijejo močan dim ali strupene pline oziroma so kako drugače škodljivi za okolje.

Izvajanje slednjega neposredno nadzoruje Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, če pa komunalni inšpektor ugotovi nespoštovanje zgoraj navedenih določil, je dolžan narediti zapisnik in zadevo odstopiti pristojnemu republiškemu inšpektorju.

Z odlokom so za nepravilno ravnanje predpisane tudi globe za prekrške, in sicer za fizično osebo, odgovorno osebo pravne osebe ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika 400,00 evrov ter za pravno osebo 1.400,00 evrov.

Globo je mogoče izreči le v prekrškovnem postopku, ki ga izvede komunalna inšpektorica. Postopek se lahko uvede na

podlagi ugotovitev inšpektorice, lahko pa tudi na podlagi obvestil občanov. Obvestila občanov so vedno pogostejše podlaga za izvedbo inšpekcijskega postopka, ker se občanom ni več potrebno bati, da so bo izvedelo, kdo je inšpektorju posredoval podatke. Po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list Republike Slovenije, št. 43/07) je inšpektor dolžan varovati tajnost vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih opravlja inšpekcijski nadzor.

Občani, ki so vključeni v redni mesečni odvoz odpadkov, lahko komunalne odpadke, vključno z odpadki z vrtov in zelenic, brezplačno oddajo v Zbirnem centru ravnanja z odpadki Gajke, vsak delovni dan od 8. do 17. ure in ob sobotah od 8. do 14. ure (zimski čas), ali od 8. do 20. ure in ob sobotah, od 8. do 14. ure (letni čas).

Komunalna inšpekcija redno preverja in ugotavlja, kateri občani sežigajo komunalne odpadke na prostem. Če ugotovi prekršek, takoj na kraju prekrška izda in vroči kršitelju plačilni nalog z globo.

Naprošamo pa tudi vse občane, da komunalno inšpekcijo obveščajo o primerih sežiganja odpadkov na prostem. Prijavo lahko kdor koli sporoči komunalni inšpekciji na Skupno občinsko upravo, Mestni trg 1, 2250 Ptuj, na telefonsko številko: 748 29 63 ali 748 29 96.

V kolikor želimo našim otrokom in vnukom omogočiti nadaljnje življenje na zemlji vsaj v enaki ali celo boljši kvaliteti od današnje, moramo spremeniti naš odnos do narave, predvsem s spremembo miselnosti in posledično temu spremeniti način ravnanja in navade oz. razvade.

Obvestilo o javnem razpisu za sofinanciranje programov športa

Obveščamo vas, da sta v priloženem Uradnem vestniku Mestne občine Ptuj objavljena javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov športa v Mestni občini Ptuj v letu 2008 in Pravilnik o sofinanciranju programa športa v Mestni občini Ptuj.

Maja Erjavec



Odgovori na vprašanja in pobude svetnikov

Pobuda Albina Piška: *Postavijo naj se semaforji na prehodih za pešce pri trgovini »Borovo« ob glavni cesti. Mestni svet naj pobudo podpre, prometni strokovnjaki pa naj proučijo postavitev semaforjev.*

Odgovor: Za ureditev prečkanja regionalne ceste R1-229 na Ptuju, na odseku 1417 Ptuj–Rogoznica pri trgovini Borovo, je že izdelana projektna dokumentacija za izvedbo ureditve semaforiziranega križišča in prehoda za pešce. Rekonstrukcija prehoda za pešce in križišča s postavitvijo semaforjev bo izvedena predvidoma v prvi polovici leta 2008.

Andrej Trunk



Pobuda Vlada Čuša: *Na desnem bregu Drave, pred križiščem na Bregu, naj se prehod za pešce ukine ali na novo označi.*

Odgovor: Kot je že pojasnil župan na seji, je pripravljena rešitev o izvedbi krožnega prometa na Mariborski cesti. Ko bo krožišče zgrajeno, predvidoma v letu 2010, bodo tudi prehodi za pešce drugače urejeni. Do takrat bomo pozvali vzdrževalca regionalne ceste, da prehod za pešce bolje označi.

Andrej Trunk



Pobuda in vprašanje Silve Fartek:

1. Strokovne službe naj za krajane četrti Breg (Turnišče z okolico) pripravijo konkretno informacijo o tem, kdaj se bo pristopilo k izgradnji kanalizacije. Če drži, da naj bi se to zgodilo do leta 2012 in celo po letu 2012, se s takim terminskim planom izgradnje kanalizacije ne strinjamo in predlagamo, da bi bilo potrebno kanale iz II. faze konzorcija izvzeti in jih vključiti v proračun za leto 2009 in 2010, in sicer za naselje ob Poljski cesti, kjer sta tudi Praprotnikova in Jurčičeva ulica (na tem območju že 10 let niso gradili ničesar, pa tudi ceste in bankine so slabo vzdrževane) in za območje ob Draženski cesti, ul. Šercerjeve brigade in

njihove krajše priključke.

Odgovor: V sklopu projekta Celovito varovanje vodnih virov podtalnice Ptujskega polja – II. faza, za katerega poskušamo pridobiti nepovratna sredstva kohezijskega sklada, je predvidena izvedba nekaterih primarnih vodov javne kanalizacije v Mestni občini Ptuj. Na desnem bregu reke Drave se predvideva izvedba v sledečih ulicah: Poljska cesta, Ulica Šercerjeve brigade z delom Draženske ceste, del Mariborske ceste, rekonstrukcija desnobrežnega kolektorja, povezava med naseljem Na obrežju z Zagrebško cesto (ob bencinskem servisu) ter morebiti ob soglasju Ministrstva za okolje in prostor del kanalizacije proti Suhi veji. V primeru uspeha pri potegovanju za sredstva EU (kar bo znano do sredine leta 2008), se bo pričel postopek oddaje javnega naročila. Predvidevamo, da bi z deli lahko pričeli v letu 2009, predviden zaključek izvedbe pa je do konca leta 2012. Najverjetnejša je izvedba med leti 2010 in 2012. Sekundarni kanali, kot so kanali v Praprotnikovi in Jurčičevi ulici, niso predvideni za izvedbo v okviru kohezijskega sklada in bo za njihovo izvedbo potrebno najti druge finančne vire.

Marijana Nikšič Zorko

2. Zakaj za krajane, ki živimo na Turniščah, ni nadomestne ceste za povezanost Turnišč do Pinčarjevega mlina? Ali je še možna kakšna rešitev vsaj v obliki poti za pešce, saj ni nujno, da je to cesta za avtomobilski promet; za povezavo do Brega bi bila zadostna že pot za pešce in kolesarska pot.

Odgovor: Z izvedbenim načrtom je bilo predvideno, da se povezava do Pinčarjevega mlina izvede iz rondoja (nova cesta), zato ni bila zgrajena bližnjica od turniškega gradu, kot je bila predlagana s strani mestne četrti Breg. Do Pinčarjevega mlina je tako zgrajena nova cesta vzhodno od rondoja pri čistilni napravi.

Mag. Janko Širec



Pobuda Milana Petka: *Za vse udeležence v prometu naj strokovne službe občinske uprave pripravijo poljuden, a hkrati strokovno podkrepljen opis, kako se je treba ravnati v prometu na krožnih križiščih.*

Odgovor: Predstavniki Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu s strani Mestne občine Ptuj bodo pripravili strokoven opis ravnanja v krožnih križiščih. (op. ur.: objavljen je v tej številki Ptujčana)

Andrej Trunk



Pobuda Maksa Ferka: *Za občane ob Mariborski cesti naj strokovne službe občinske uprave pripravijo pisni odgovor, če so kakšne možnosti za izgradnjo plinovodnega omrežja na tem območju in kakšne načrte ima koncesionar Adriaplin s tem delom mesta?*

Vprašanje Janeza Rožmarina: *Ali se pripravlja razpis za podelitev koncesije za plin oz. ali je še dovolj časa za razpis? Občani želijo, da bi se plinifikacija nadaljevala, vendar sedanji koncesionar Adriaplin za to ne pokaže nobenega interesa.*

Odgovor: Trenutno še velja in je še vedno v izvajanju pogodba s podjetjem Adriaplin, d. o. o., ki poteče 1. septembra letos. Kot ena izmed možnih variant pravne ureditve izvajanja koncesije ostaja podaljšanje obstoječe koncesijske pogodbe, skladno z veljavno zakonodajo, za obdobje največ petih let. V primeru da se bo s trenutnim koncesionarjem koncesijska pogodba tudi dejansko podaljšala, bo sestavni del na novo oz. dodatno urejenega pogodbenega razmerja tudi nadaljnji plan plinifikacije po posamičnih območjih, kar pa bo pred dejansko sklenitvijo pogodbe še potrebno podrobneje preučiti.

Marijana Nikšič Zorko



Vprašanje Janeza Rožmarina: *Ali bi bilo možno iz proračun-*

ske postavke za ureditev podhoda pri železnici morda tudi financirati izgradnjo pločnika na Rogozniški cesti, od Ormoške do Metalke, če bi ureditev podhoda segala po Rogozniški do Ormoške?

Odgovor: Ureditev podhoda sega do pločnika in v bistvu ne posega na pločnik oz. cesto na Rogozniški cesti. V okviru postavke so zagotovljena sredstva za ureditev podhoda.

Andrej Trunk



Pobuda Jurija Šarmana: *Za znižanje problema vandalizma v MO Ptuj naj se izdela akcijski načrt z namenom združevanja različnih struktur v našem okolju, ki se v osnovni dejavnosti ukvarjajo s kurativnimi in preventivnimi programi.*

Pobuda Albina Piška: *Za varovanje otrok OŠ Mladika ob šolski poti skozi mestni park naj bi Mestna občina Ptuj zaposlila javnega delavca, ki naj se ob popoldanskem času, največ štiri ure, sprehaja skozi mestni park. S tem bi vršili nadzor v mestnem parku in bi tako tudi omogočili varno pot.*

Odgovor: S stališča Varnostnega sosveta Mestne občine Ptuj je reševanje problematike vandalizma že naloženo vsem neposrednim izvajalcem. Na vsaki seji Varnostnega sosveta se obravnava omenjena problematika s posebnim poudarkom na preventivnih potezah različnih socializatorjev, pa tudi na učinkoviti kurativi. Varnostni sosvet je koordinator teh različnih služb na različnih varnostnih področjih.

Lokalna akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti v Mestni občini Ptuj in Varnostni sosvet bosta skupaj s koordinatorjem (v okviru LAS) pripravila Akcijski načrt izvedbenega programa v zvezi z reševanjem problematike vandalizma v Mestni občini Ptuj.

Mag. Janez Merc,
Maja Erjavec



Predsednica LDS Katarina Kresal obiskala Ptuj

V sredini januarja smo imeli v mestnem odboru LDS Ptuj prvo sejo sveta, kjer se je izvolilo novo vodstvo sveta mestnega odbora LDS Ptuj. Za predsednika je bil izvoljen **Jurij Šarman**, za podpredsednico sveta pa je bila izvoljena **Andreja Čelan**. V času pusta, natančneje na ogled ptujskega pustnega karnevala, je prišla predsednica Liberalne demokracije Slovenije **Katarina Kresal**. Po ogledu povorke je s člani ptujske LDS obiskala karnevalski šotor, kjer si je lahko od blizu ogledala pustno življenje našega mesta. Liberalna demokracija Slovenije je predstavila svoj predlog zakona o upravljanju premoženja, ki pomeni optimalno rešitev glede razdelitve državnega premoženja, saj zakon predvideva, da se kupnina iz prodaje da za 15 let v upravljanje Banki Slovenije, šele nato pa se bo lahko odločalo o njenem razpolaganju.

MO LDS Ptuj



Kurentovanje na seznamu kulturne dediščine človeštva

Socialni demokrati smo Vladi RS predlagali, da začne s postopkom za vpis slovenskih pustnih šeg Kurentovanja in Laufarije na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Ne seznamu je do sedaj vpisanih 90 mojstrov in nesnovne dediščine iz 70 držav, od tega je iz Evrope vpisanih 21 "živih mojstrov". Med njimi še ni nobene iz Slovenije. Konvencija, ki jo je ratificiral tudi državni zbor RS, je bila sprejeta na Generalni konferenci UNESCO oktobra 2003 in jo je do začetka letošnjega leta ratificiralo 88 držav. Namen konvencije je varovati nesnovno kulturno dediščino, zagotoviti spoštovanje nesnovne kulturne dediščine skupnosti, skupin in posameznikov, dvigniti stopnjo zavedanja o pomembnosti te dediščine na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni ter zagotoviti mednarodno sodelovanje in pomoč. S tem tudi Ptujju omogočamo njegovo zasluženost mesto med kulturnimi mojstrovini sveta! *Vsem občankam iskreno čestitamo ob 8. marcu, dnevu žena!*

SD Ptuj



Maske so padle

Ko smo na ptujskem nestrno pričakovali svečnico, da lahko kurenti in drugi tradicionalni pustni liki našega okolja začnejo z opravljanjem svojega poslanstva v letošnjem (pre)kratkem pustnem času, so v Državnem zboru RS z nesprejetjem pokrajinske zakonodaje padle maske – maske političnih strank, ki so nas prepričevale, da med prioritete njihove politike sodita policentrični razvoj in solidarnost. In so kljub doseženemu strokovno-političnemu konsenzu ob spremembi ustave RS, podpori velike večine županov, mestnih in občinskih svetov, Državnega sveta RS ... snedle dano politično obljubo in besedo. Mestni odbor SLS Ptuj predlaga ministru za lokalno samoupravo in regionalno politiko **dr. Ivanu Žagarju**, da vztraja pri sprejemu predlaganih pokrajinskih zakonov, za katere ni potrebna dvotretjinska večina poslancev v DZ RS, še v tem mandatu parlamenta. Pri morebitnem iskanju novega števila pokrajini, ki bi zagotovilo potrebno večino poslancev, bi sledeč zastavljenim ciljem regionalizacije Slovenije kazalo upoštevati pozitivne izkušnje mestnih občin, ki so v trinajstih letih delovanje lokalne samouprave potrdile in utrdile vlogo regionalnih in razvojnih žarišč ter središč nacionalnega pomena.

Mestni odbor SLS Ptuj



Konec poti pokrajinske zakonodaje – konec razvoja – nadaljevanje centralizma

V MO SDS Ptuj obžalujemo, da se je zapečatila usoda pokrajinske zakonodaje. Več kot desetletje pričakovan projekt regionalizacije se je ustavil in popolnoma oddaljil, kljub 87 % podpori občin in Državnega sveta. Obsojamo politikansko in nedržavotvorno zavračanje dobro pripravljene pokrajinske zakonodaje s strani nekaterih opozicijskih poslancev in upamo, da si bodo v bodoče težko utrli pot v poslanske klopi. MO SDS Ptuj čestita vsem prejemnikom visokih priznanj za velike dosežke v kulturi in športu. Med prejemniki je tudi dolgoletni član MO SDS Ptuj **Boris Perger**, ki je prejel priznanje za življenjsko delo na področju športa. Čestitamo!

MO SDS Ptuj



Zeleni Slovenije bomo v letu 2008 predsedovali Zelenim Alpe Adria

Zeleni Slovenije so se udeležili programske konference Zelenih Alpe Adria, ki je potekala pretekli vikend v Puli. V Zelene Alpe Adria so vključeni Zeleni Slovenije, Zeleni Avstrije, Italije in Hrvaške.

Ob tej priložnosti smo obdelali odprte probleme na področju energetske politike EU in ostalih držav Evrope, sprejeli strokovna izhodišča za celovito zaščito Jadranskega morja. Prav tako smo sprejeli predlog Zelenih Slovenije, da se s strani Slovenije in Hrvaške zahteva uresničitev meddržavnega sporazuma o razgradnji Jedrske elektrarne Krško, za kar je potrebno, da sredstva za razgradnjo v okviru posebnega sklada zagotovi tudi Hrvaška.

V petek, 22. februarja 2008, so Zeleni Slovenije v Ljubljani na tiskovni konferenci tudi uradno prevzeli predsedovanje Zelenim Alpe Adria. Še isti dan pa so kot predsedujoči Zelenim Alpe Adria predsedniku slovenske vlade **Janezu Janši** predali energetske resolucije.

Zeleni Ptujja



Arhivom bi morali pripisovati večjo skrb, če želimo, da bodo zanamci o nas kaj vedeli in pisali

Intervju z Marijo Hernja Masten, dobitnico velike oljenke Mestne občine Ptuj

Letošnja dobitnica velike oljenke, najvišjega priznanja za delo na področju kulture, je Marija Hernja Masten, arhivarka v Zgodovinskem arhivu Ptuj. Priznanje ji je bilo podeljeno za izjemen prispevek h kulturnemu in družbeno-političnemu razvoju mesta in za zasluge na področju kulturne dejavnosti, ki predstavljajo MO Ptuj v širšem kulturnem prostoru.

Pogovarjala se je: Staša Cafuta

Foto: Langerholc, Staša Cafuta

Marija Hernja Masten, univ. dipl. zgodovinarica, v Zgodovinskem arhivu odgovarja za starejše gradivo. Ureja, popisuje, znanstveno obdeluje in skrbi za arhivsko gradivo ter v tujini evidentira gradivo, ki ima pomen za ptujsko in ormoško območje ter za Slovenijo. Je tudi aktivna članica ter soustanoviteljica društva Cesarsko-kraljevi Ptuj ter turistična vodička, ki je marsikoga od nas že vodila po evropskih prestolnicah. Pravkar dokončuje delo na velikem gradivu Hrastovške gosposčine, ki obsega 155 škatel.



Marija Hernja Masten: »Arhivar ne nastane od danes na jutri, zato je potrebno leta in leta prakse ter trdega dela in spoznavanja gradiva.«

Ljudje pravijo, da ste živa knjiga.

Arhivar ne nastane od danes na jutri, zato je potrebno leta in leta prakse ter trdega dela in spoznavanja gradiva. Šele ko

vire dodobra poznaš, jih nato lahko začneš uporabljati in pisati o kaki zadevi. Vsak dokument je potrebno prebrati in preučiti. Zgodbe, ki jih pripovedujem, dejansko niso zgodbe, ampak so resnična dejstva. So rezultat mojega raziskovalnega dela. Žal naš sistem zaposlovanja ne omogoča, da bi stari delavec imel vsaj pet let asistenta, na katerega bi prenesel svoja znanja in izkušnje ter ga uvedel v delo.

Kako se spominjate vaših začetkov v arhivu?

Vsak človek raste v službi, tako je šlo tudi pri meni. Imela sem dobrega mentorja. Začela sem kot referentka. Delala sem v arhivu na terenu, kjer sem spoznavala ustvarjalce arhivskega gradiva. Morala sem se naučiti marsikaj, predvsem vrednotenja dokumentov. Arhivist se mora naučiti oceniti, kaj izmed množice dokumentov bodo raziskovalci potrebovali v prihodnosti.

Se vam kdaj dogaja, da se obremenjujete s preteklostjo, zgodovino?

To sem izklopila že zdavnaj. Nekoč sem se jezila. Pravimo, da je zgodovina učiteljica življenja, ampak očitno se ljudje čisto nič ne naučimo iz nje. Zmeraj delamo vse znova. To kar so prejšnji rodovi naredili, poizkusimo ali izničiti ali zminimalizirati. In potem ugotovimo, da to ni dobro in začnemo spet vse znova. Zmeraj odkrivamo »Ameriko«, znova in znova. Dejstvo je, da če ne bi bilo vsega prejšnjega razvoja, tudi tega zdaj ne more biti. Dobro je, da temelji ostanejo.



Marija Hernja Masten, »živa knjiga«, letošnja dobitnica velike oljenke.

Veliko ste se tudi izobraževali.

V arhivu se mora človek celo življenje izobraževati. Znane so arhivske šole v Franciji, Rusiji, Nemčiji in drugje. Sama sem se izpopolnila v nemški paleografiji novega veka v povezavi z habsburškimi deželami od 16. do 18. stoletja. Specialko je pripravila matična služba slovenskih arhivov v sklopu Inštituta za zgodovino Univerze na Dunaju,

gostujoči profesor je bil dr. Friedrich Edel-mayer. V Parizu, pri ministrstvu za kulturo in komunikacije pri direkciji francoskih državnih arhivov, sem opravila specialko Stage Technique, ki ima v stroki velik re-nome. Seveda pa so še druga izobraževanja, ki jim v arhivih vedno sledimo. Predvsem na področju računalniške tehnologije.

Zgodovina in turizem gresta skupaj. Kako gledate na turizem na Ptujju?

Ptuj je lepo mesto, ki ima ogromno za ponuditi, vendar morajo ljudje, ki delajo v turizmu, videti v tem

svojo priložnost. Mesto bi moralo podpirati razne dejavnosti, da bi bilo bolj živahno. V svoji ponudbi bi morali imeti več razglednic in predvsem manjše turistične spominčke, tako kot je to normalno drugod po svetu. Na tržišču si vsakdo poskuša najti svojo lastno pot. Tudi Ptuj jo bo moral. Nedvomno je, da se kaka tema tudi izpoje in je treba iskati nove možnosti, zato je nujno iskati nove tržne niše, pri tem pa ohranjati rdečo nit zgodovine.



V rokah drži cehovski register lončarjev, zapisan v nemški pisani gotici.



Kako se spominjate vašega otroštva? Rodili ste se v Ormožu.

Tistih let v Ormožu se zelo dobro spomnim. Neverjetno živo so mi ostala v spominu. Ne vem, zakaj. Nato smo se preselili na Ptuj, kjer sem si kot otrok morala izboriti prostor pod soncem. Stanovali smo blizu kina, kjer je

oče imel lončarsko delavnico, v kateri je pomagala cela družina. Preko očeta sem spoznala Ptuj, veliko je pripovedoval o njem, saj je tukaj živel že pred vojno, kjer se je pri stricu izučil lončarstva.

Česa se najbolj veselite v prihodnosti?

Tega, da bi se arhiv prav kmalu preselil v nove prostore in se razširil. Vedno sem si želela, da bi imeli takšne, kot jih imajo po svetu. Veliko sem potovala in spoznavala tuje arhive v Angliji, Franciji, Nemčiji, Italiji, Avstriji, Češki, Slovaški. Vidim, da so drugje imeli drugačen odnos do pisne kulture. Če ima družba

pravilen in pozitiven odnos do pisne dediščine, bo tudi ostalo več ohranjenega. Le tako bomo tudi bolje prezentirali našo preteklost. Poglejte na primer podjetje Mercedes, njihov bogat muzej in zgodovino. O svoji preteklosti vedo vse, saj so znali arhiv ohraniti od samih začetkov delovanja Daimlerja in Benza.

Ko človek dozori v lokalnem okolju, je čas za delovanje na širšem državnem nivoju

Rajko Fajt o funkciji državnega svetnika

Rajko Fajt je bil 21. novembra lani izvoljen za državnega svetnika. Postal je član Interesne skupine lokalnih interesov, predstavnik 7. volilne enote s sedežem na Ptuj. Je tudi član Komisije za državno ureditev in član Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport.

Pogovarjala se je: **Staša Cafuta**

Foto: **Staša Cafuta**

Državni svet Republike Slovenije je predstavniško telo, ki ga Ustava RS opredeljuje kot zastopstvo socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov. Interesi različnih družbenih skupin se v Državnem svetu srečujejo na institucionaliziran način. Odločitve pa sprejemajo na podlagi soočenja argumentov na strokovni ravni. Volilna enota št. 7, ki jo zastopa Rajko Fajt, obsega sledeče občine: Hajdina, Dornava, Destrnik, Gorišnica, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Markovci, Podlehnik, Ptuj, Sveti Andraž v Slovenskih Goricah, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale in Cirkulane.

Pred kratkim ste postali državni svetnik. Kaj sploh pomeni biti državni svetnik? Koliko časa traja funkcija?

Državni svet (DS) je na nek način vzporedni sistem državnemu zboru (DZ). Vsa zakonodaja, ki jo DZ sprejme, gre nato še v presojo DS. DS pa lahko tudi predlaga, vloži pripombe na sprejeto zakonodajo oziroma vloži veto, kar pomeni, da gre sprejetje zakonodaje ponovno v proceduro v DZ in se potem lahko tam vnesejo spremembe,

amandmaji ... Lahko pa DS tudi podaja predloge za novo zakonodajo in sproži referendum. Državnih svetnikov je štirideset. Od tega je dvajset predstavnikov lokalnih interesov. V tej skupini sem jaz. Funkcija ima petletni mandat.

Kdo vas je imenoval? Kako je prišlo do izvolitve?

V lokalni politiki delujem od prve sestave mestnega sveta MO Ptuj, že od leta 1994. Sem član mestnega sveta v vseh teh letih. Sodeloval sem oziroma še sodelujem v številnih odborih, komisijah in svetih zavodov. Lahko rečem, da sem zorel v našem lokalnem okolju. Preko službe sem začel delovati tudi širše, na državnem nivoju. Prišel sem do spoznanja, da bi lahko svoje znanje in izkušnje nadgradil še na eni stopnji više. Za državnega svetnika sta me predlagala občinski svet Destrnik in mestni svet Ptuj. Sem predstavnik lokalnih interesov vseh novonastalih občin bivše občine Ptuj.

Kakšna je funkcija državnega svetnika? Kakšno moč in vpliv ima ta funkcija?



Državni svetnik Rajko Fajt je predstavnik lokalnih interesov vseh novonastalih občin bivše občine Ptuj.

DS nima izvršilne funkcije. Njegova vloga je pretežno presojanje. Veliko se govori o tem, ali DS ukiniti ali spremeniti njegove pristojnosti. Nagiba se, da bi se le-te spremenile, da bi morda dobil DS malo večjo težo. Kot državni svetnik moram imeti širši pogled na celotno dogajanje v Sloveniji, torej ne samo lokalno. Povsem normalno pa je, da zastopam lokalno področje.

Kakšni so vaši cilji v vlogi državnega svetnika?

Moj cilj je, da na eni strani prenašam informacije iz Državnega sveta v lokalno, ptujsko območje

in obratno. Torej da črпам in zajemam informacije v lokalnem območju oziroma stališča in jih vključujem v slovenski prostor in nato na podlagi vsega tega izoblikujem eno skupno stališče.

Usklajevanje številnih funkcij oziroma delovnih področij, ki jih pokrivata (kot ravnatelj, mestni in državni svetnik, predsednik nadzornega sveta Elektro Maribor, d. d., član sveta zavoda Bistra in še mnoge druge funkcije), je verjetno zelo naporno. Kako vam to uspeva?

Že kot otroka me je vse zanimalo. Bil

sem pravi živec. Energije mi ni nikoli zmanjkalo. Ko se mi je pri petintridesetih izpolnil en del življenja (družina, služba, rešen stanovanjski problem), sem začel iskati nek nov izziv. To je bilo aktivno vključevanje v lokalno okolje. Različne vloge so me popolnoma posrkale vase in moram priznati, da se v vseh teh vlogah zelo dobro počutim. Je pa tudi res, da sem vedno delal v dobrih kolektivih in timih, da o ženi, ki podpira doma skoraj štiri vogale, niti ne govorim.



Intimni odnosi v sodobni družbi

Z umetnico Metko Zupanič o njenem umetniškem ustvarjanju

Ptujska Metka Zupanič od leta 2004 deluje kot svobodna umetnica. Zadnja leta je zelo dejavna na slovenskih in mednarodno pomembnih razstavah, hkrati pa tudi sodeluje z mnogimi slovenskimi in tujimi kustosi. Njen interes je usmerjen izključno v umetniško ustvarjanje. Zaradi izvirnih konceptov in aktualnih tem, ki se jih v svojih delih loteva, je sodelovala na več kot tridesetih skupinskih razstavah doma in v tujini in pripravila več samostojnih razstav.

Pogovarjala se je: Staša Cafuta

Foto: zasebni arhiv Metke Zupanič

Leta 2002 je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost, na oddelku za kiparstvo z diplomskim delom *Vpliv potrošništva na umetnost: oblačilo – simbol globalne uniformiranosti*. Še istega leta je študij nadaljevala na podiplomskem študiju videa in leta 2005 magistrirala z magistrsko nalogo *Telo v času globalizacije*.

V svoji umetniški karieri združuje različne likovne prakse (video, fotografijo, kip, instalacijo, performance, socialno skulpturo...). Produkcijske projekte navezuje na urbano infrastrukturo, ki jo ponujajo evropska mesta.

Katere so bile tiste tematike, ki si se jih lotevala v času študija?

V času študija na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost sem se posvečala temam potrošništva, zanimala so me predvsem razmerja med umetnikom, umetnino in družbo. V diplomski nalogi sem si skušala odgovoriti na nekatera od teh vprašanj. Tako so nastala umetniška dela, ki so problematizirala te odnose. Delo *Koža – oblačil*, ki je takrat nastalo, je pred kratkim našlo novo umestitev. Na razstavi *Figura na začetku stoletja* je delo predstavljalo kritiko potrošniške družbe in tematiziralo vlogo telesa v današnjem času. V času magisterija sem nadaljevala s podobnimi temami, ki sem jih začela vpletati v širši družbeni kontekst.

Kaj je značilno za tvoje delo zadnjih nekaj let?

Že v času študija me je za-

čel zanimati tip umetnosti, ki je blizu tako imenovani relacijski estetiki. Definiral jo je francoski kurator in teoretik Nicolas Bourriaud, ki v ospredje postavlja posameznika, odnose oziroma relacije. Vendar pa me ne zanima zgolj sodelovanje s publiko zaradi geste druženja, ampak aktivno vključevanje zainteresiranih posameznikov v nastajanje umetniškega dela. Menim, da je vsak človek zanimiv in poseben. V skladu z Beuysovo slavno izjavo, da je vsak človek umetnik, pristopam k posameznikom in jih povabim k sodelovanju. Kot avtorica projekta vzpostavim pogoje in kontekst za nastanek novih vsebin, ki jih prispevajo sodelujoči. Njihove prispevke nato vpletem v predstavitev projekta, ki poteka znotraj institucionalnih okvirov sodobnega umetnostnega sistema.

Deluješ na področju sodobne umetnosti, ki je za večino ljudi precej nerazumljiva. Kakšne so njene značilnosti?

V današnjem času je za področje sodobne umetnosti značilna »povezljivost« različnih praks. To pomeni, da se različna področja dopolnjujejo in se predstavijo v obliki umetniškega dela. Se pravi, da umetnost pogosto vstopi tam, kjer nekaterim področjem »zmanjka«. Tako nastanejo komunikativni projekti, ki jih je nujno brati večplastno. Pomembna so postala področja, kjer se vloge umetnikov in občinstva prepletajo, meja je postala zabrisana. Na te dejavnosti, kjer vsi sodelujejo, proizvajajo



nove situacije, sem v svojih delih še posebej pozorna.

V aprilu pripravljate razstavo v ljubljanski galeriji Kapelica.

Z galerijo Kapelica sodelujem že več let. Vodja galerije Jurij Krpan je izjemno odprt človek, ki z navdušenjem podpira umetnike, ki se ukvarjajo z aktualnimi vprašanji današnje družbe. V okviru galerije že nekaj let razvijam projekte, ki so povezani s vprašanji nadzora in telekomunikacijskih sistemov. V ospredje postavljam intimne odnose v sodobni družbi, ki se ji podreja posameznik. Kot sredstvo za pridobivanje informacij mi služi mobilni telefon, ki danes deluje kot »proteza« posameznika, brez katerega ni več možno delovati. Zavedam se, da množica tako imenovanih digitalnih in mobilnih podaljškov omogoča identifikacijo posameznika v družbi in popoln nadzor, ki pa se ga posameznik običajno ne zaveda.

S projekti »Zaupnica«, »SMS Bordel« in »SMS paranoja« sem bila objavljena na več pomembnih razstav doma in v tujini: leta 2005 sem bila po izboru Igorja Zabela s projektom umeščena na pregledno razstavo *Teritoriji, Identitete, Mreže 95'05* v Moderni galeriji. V lanskem letu sem sodelovala tudi na Trienalu sodobne slovenske umetnosti prav tako v Moderni galeriji.

Ustvarjaš samostojno in v umetniški trojki skupaj z umet-

nicama Vesno Bukovec in Lado Cerar. V novembru ste se predstavile v ljubljanski galeriji ŠKUC z večletnim projektom »Special place in the city« (www.special-place.net). Kako poteka to vaše sodelovanje in kaj pomeni delovati v skupini?

Kot sem že omenila, je za današnjo umetnost značilna povezljivost tako različnih praks kot raznih umetnikov. Z Vesno in Lado smo se spoznale na akademiji v času študija, do sodelovanja je prišlo zelo spontano, preko številnih pogovorov o umetnosti smo ugotovile, da imamo precej skupnega. Zelo hitro po tem smo začele s skupinskim delom, leta 2003 smo bile prvič skupaj objavljene na večji mednarodno razstavo, ki nam je odprla vrata. To je bil 11. Bienale mladih v Atenah. Po tem se je zvrstilo kar nekaj povabil v referenčne galerije po Evropi. Zelo ponosne pa smo na razstavo, ki smo se je udeležile leta 2006 v prestižnem graškem Kunsthausu. Šlo je za razstavo *Narratives -35/+65: Two Generations*, kjer smo bile izbrane kot slovenske predstavnice.

Projekt, ki smo ga predstavile v galeriji ŠKUC v Ljubljani, je delo, ki je nastajalo zadnja tri leta. Prikazan je v svoji začasni, procesualno še vedno odprti obliki. Avtorice smo v različnih mestih pozvale naključne prebivalce, da nam predstavijo svoje posebne koticke ali lokacije v



mestu. Posamezniki so dobili možnost, da postanejo akterji – soustvarjalci umetniškega dela. V videih predstavljamo njihove zgodbe – poglede na mesto. Njihova pričevanja so pripomogla k nastajanju novega »emocionalnega« zemljevida posameznega

mesta. Galerija je v času razstave delovala kot menjalnica konkretnih izkušenj. Do sedaj smo projekt izvedle v Nottinghamu, Gradcu, Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu, v prihodnjih letih pa ga nameravamo izpeljati še v drugih mestih, saj ravno v širitvi

vidimo njegovo kvaliteto.

Kako vidiš svoje delovanje na lokalnem nivoju, mogoče v mestu Ptuj?

Upam, da bom v prihodnosti imela možnost, da katerega od projektov realiziram sama ali

skupaj s kolegicami tudi na Ptujju. Sicer pa nameravam tukaj delovati bolj v vlogi organizatorja in kustosa, saj na Ptujju že v bližnji prihodnosti načrtujemo odprtje galerije in rezidenčnega centra!

Potrebno je ločiti službo in prosti čas

Kramljanje z magistrom politologije Metodom Grahom, načelnikom ptujske Upravne enote

Upravna enota Ptuj je državni organ splošne pristojnosti. Na prvi stopnji odloča o velikem številu pravic in obveznosti državljanov in državljanek na področju notranjih zadev, kmetijstva, gradbeništva in gospodarstva. Gre za uresničevanje pravic, brez katerih si več ne moremo predstavljati sodobnega življenja. Mag. Metod Grah je bil letos potrjen za ponovni petletni mandat vodenja Upravne enote na Ptujju (UE Ptuj). Sicer pa je eden redkih načelnikov v Sloveniji, ki je na čelu UE že polnih dvanajst let.

Pogovarjala se je: Staša Cafuta

Foto: Staša Cafuta

Dvanajst let načelovanja v UE Ptuj je nedvomno velik uspeh. Univerzitetni diplomirani pravnik s stopnjo magistra politologije je svojo poklicno pot pričel na Ptujju kot upravni inšpektor, nadaljeval kot vodja kadrovske-upravne službe, nato kot vodja oddelka za notranje zadeve in nazadnje leta 1995 kot načelnik, ko je bil prvič imenovan. Prejšnja vlada je uvedla petletne mandate, pred tem je bilo imenovanje za nedoločen čas.

Pred kratkim ste bili (ponovno) potrjeni za načelnika UE Ptuj. Kako bi opisali oziroma predstavili vaše delo?

Delo načelnika si ne predstavljam v klasičnem pomenu. Mislim, da imam drugačen pristop vodenja, saj sem šel po celotni poti v občinski upravi. Od referenta pa do vodje oddelka in nazadnje do načelnika. V vsaki državni upravi je delo zelo specifično. Vodilni delavec mora tudi strokovno obvladati zadeve. Poudarek dajem kombinaciji poznavanja strokovnega dela zaposlenih in vodenju.

Kako poteka vaš delovni dan?

Gre za kombinacijo vodenja, nadzora in neposrednega sodelovanja v delovnem procesu. Sam rešujem nekatere zadeve, med njimi so reševanje pritožb strank, ki pridejo na UE. Odločam v določenih upravnih zadevah, kot so izdajanje dovoljenj za bivanje tujcem in izdajanje gradbenih dovoljenj pravnim osebam ter denacionalizacijske zadeve.

Kako ste prišli v upravo? Diplomirali ste namreč iz prava.

Moja prva želja in štipendija, ki sem jo imel, je bila s področja pravosodja. Želel sem delati na sodišču, vendar je splet okoliščin nanesel, da sem prišel v upravo in to delo mi je postalo všeč. Prvo delovno mesto je bilo sodno pripravništvo na višjem sodišču v Ljubljani, nato sem se zaposlil na Ptujju v občinski upravi.

Kaj vse se je od takrat pa do danes spremenilo?

Zelo se je spremenil odnos



Mag. Metod Grah na svojem delovnem mestu.

zmanjševanju pritožb strank. V sodelovanju z Upravno akademijo v okviru Ministrstva za javno upravo v Ljubljani pripravimo tudi plan izobraževanja v okviru finančnih sredstev. V ta seznam so vključena potrebna znanja, ki jih moramo imeti. Upoštevamo tudi želje zaposlenih.

Kaj počnete v prostem času? Kaj ste še poleg načelnika?

Najlepše bi bilo, če bi vedel ločiti službo in prosti čas. Te ločnice nekako ne znam potegniti. Zavedam se, da je to velika napaka, da delo nosim domov. Zadnje čase bolj redko posežem po kakšni

referentov do strank. To se najbolj vidi danes, ko pride k nam starejša stranka in mi reče, da je bilo včasih strah potrkati na vrata, danes pa za isto zadevo pride z veseljem, brez strahu. Naši referenti so postali vsakodnevni sogovorniki pri reševanju njihovih zadev. To je prinesla sprememba predpisov, način novega upravnega poslovanja.

Kakšni so vaši plani v letošnjem letu?

Vsako leto moramo po standardih kakovosti določati cilje, ki pomenijo izboljšave napram prejšnjemu obdobju. Cilj glede obsega dela že nekaj let dosežemo. Zato je pri nas poudarek na povečanju strokovnosti, na

leposlovnih knjigi, bolj pogosto berem strokovno literaturo. Zraven tega sem še član komisije za opravljanje strokovnih izpitov pri Ministrstvu za javno upravo. Vseeno pa sem se naučil tudi nekaj drugih koristnih stvari, ki ti v življenju lahko pridejo prav, kot je na primer kuhanje ali pa polaganje keramike.

Za koga pa ponavadi kuhate in za koga polagate keramiko?

Kuham in pečem doma, za družino in obiske. Keramiko pa polagam sebi in dobrim prijateljem. Oboje delam bolj za zabavo in druženje.



Mreženje na področju kulturne dediščine, umetnosti in turizma

Enkratna miselna in čutna potovanja med izbranimi besedami in žlahtnimi kapljicami z različnimi vinarji, misleci, filozofi, pesniki, igralci, umetniki ter predavatelji so postali v prireditvenem centru Kronos Park hotela Ptuj zanimivi in vsekakor dobrodošli dogodki, ki privabljajo ljudi iz celotne Slovenije.

Besedilo in foto: **Staša Cafuta**

Novembra lani so na novinarski konferenci predstavili skupaj s projektnimi partnerji tri nove blagovne znamke, programske in projektne usmeritve, ki so povezane z vinskimi zgodbami in doživetji v hotelu in širši okolici. Park hotel Ptuj je tako postal vzorčni primer nastajajoče mednarodne hotelske verige Art & Heritage hotels, katerih podoba, programi in vsebine so najtesneje povezani s strokovno popularizacijo tradicij in umetnosti ter z mreženjem najbolj kakovostnih potencialov na področju kulturne dediščine, umetnosti in turizma. In ker živimo v okolju, ki je že tisočletja povezano s kulturo vina v najširšem pomenu besede, je skorajda samoumevno, da prav vinskimi zgodbam in doživetjem namenijo večjo pozornost. »Naša drugačnost se kaže v tem, da ne želimo govoriti samo o vinu, ampak tudi o vinarjih in njihovih zgodbah, ki jih vključujemo v različne programske povezave, v tri blagovne znamke,« predstavlja program **dr. Aleš Gačnik**. Najodmevnejši, najbolj obiskani

in velikokrat tudi razprodani, so dogodki v okviru blagovne znamke **Miselinvino**, kjer dvakrat mesečno povezujejo vrhunske mislece oziroma govornike z vrhunskimi vinarji in umetniki. »Na te razprodane miselne in čutne dogodke uspemo v staro mestno jedro Ptuja privabiti ljudi iz celotne Slovenije, kar nas zelo veseli,« dodaja. Velik družbeni pomen pripisujejo organizatorji blagovni znamki **kultVina**, ko

Miselinvino:

Petek, 29. 2.: **dr. Mitja Slavinec** – *Vesolje in življenje in Radgonska klet*
Sreda, 12. 3.: **Viljem Ščuka** – *Okus in Vinska klet Brič*
Sreda, 26. 3.: **Prof. dr. Janez Bogataj** – *Gastronomska strategija Slovenije in Vinska klet Steyer*

ustvarjajo enkratna doživetja s povezovanjem vrhunskih umetnikov in vinarjev, pa naj gre za galerijske, publicistične ali raziskovalne projekte. Pri ložnostno organizirajo dogodke



Dogodek Miselinvino privablja ljudi iz celotne Slovenije. Med njimi tudi »znane« Slovence.

pod blagovno znamko **biVino**, ko vrhunske vinarje povezujejo s pridelovalci bio prehrablenih izdelkov in seveda tudi z umetnostjo. »Popularizacija kulture vina na Slovenskem se kaže v naši tenkočutno zastavljeni vinski karti, ki jo zaokrožuje več kot petindvajset vinarjev z več kot osemdesetimi vini iz vseh vinorodnih dežel.«

Vinsko obarvane programske usmeritve in projekti

Ustanovili so tudi **Martinov center**, ki je usmerjen v promocijo in popularizacijo vinarjev in kulture vina na Slovenskem, kot tudi v komuniciranje mednarodnih kulturnih poti sv. Martina, ki potekajo od Szombathelya na

Madžarskem do Toursa v Franciji. Najmanj enkrat letno bodo organizirali strokovno ekskurzijo v različne vinorodne dežele Evrope in na ta način širili naša vinska obzorja. Strokovne ekskurzije ne bodo usmerjene le v spoznavanje vin evropskih vinorodnih dežel, ampak še zlasti v spoznavanje različnih vinogradniško vinarjskih tradicij in vinskih kultur Evrope. »S takšnim pristopom, programi in projekti želi kreativna ekipa zaposlenih v Park hotelu Ptuj prispevati k strateškemu razvoju hotelske kulture na Slovenskem,« pravi dr. Aleš Gačnik, ki je skupaj z ženo **Stanko Gačnik** solastnik podjetja Tovarna tradicij, znotraj katerega deluje kot PE Park hotel Ptuj.

Uvajamo ločevanje odpadne tetrapak embalaže

Obveščamo vas, da smo pričeli z ločenim zbiranjem odpadne tetrapak embalaže. Oddajate jo lahko v zbiralnici ločenih frakcij (ekološkem otoku) v zabojnik s plastično embalažo.

Ali veste, da tetrapak sestavlja več plasti: s predelavo dobimo papir, alu-folijo, kovinsko in plastično folijo, torej surovine, ki jih lahko koristno uporabimo za nove izdelke.

Prosimo za vaše sodelovanje pri ločevanju odpadkov, saj bomo osveščeni skupaj uspeli ohraniti dragocen življenjski prostor našim rodovom.

Majda Murko

Posebno opozorilo o prepovedi sežiganja v naravi

Sežiganje komunalnih odpadkov, odpadkov z vrtov, na prostem, na mestu nastanka, v gospodinjskih kuriščih, v kotlovnica in podobno v naravi je prepovedano. Biološko razgradljive odpadke je potrebno kompostirati ali pa odlagati v posodo za biološke odpadke.

Sežiganje se šteje kot prekršek in prekrškovni organ lahko na kraju samem povzročitelju izreče in izda plačilni nalog z globo štiristo evrov, pravni osebi pa tisoč štiristo evrov.

Majda Murko



Opravljenjena dela na posestvu dvorca Turnišče

Ivan Vidovič

Foto: Alenka Rižner

Že v januarskem Ptujčanu je bilo podanih nekaj informacij glede revitalizacije parka okrog dvorca Turnišče. Tudi tokrat se bomo posvetili tej temi in delom, ki potekajo na posestvu Turnišče. V začetku februarja smo se z oddelka za Negospodarske javne službe in upravne postopke na Občinski upravi MO Ptuj odpravili na ogled parka, ki ga ureja podjetje Moga, d. o. o., iz Maribora. Prisostvovala sta **Iztok Vidmar** iz podjetja Moga in višji konservator **Miran Krivec** iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS, OE Maribor. Razkazala sta nam območje, ki ga urejajo, ter del parka, ki ga je še potrebno urediti. Vidmar je povedal, da so se posvetili naj-

nujnejšim delom. Do sedaj so v parku obrezali in očistili 22 dreves, podrli pa so jih 16. V parku Turnišče so med drugim sanirali mogočno platano, ki je s suhimi vejami ogrožala okolico in bila tudi sama zaradi omele ogrožena. Naslednja nujna faza ureditve je v vzhodnem delu parka.

Na objektu trenutno potekajo obnovitvena dela strehe in kanalizacije. Ministrstvo za kulturo je za navedeno obnovo s pogodbo zagotovilo 79.000 €. Po končani obnovi bo za sprotno vzdrževanje gradu in čiščenje okolice skrbel hišnik gradu **Slavko Pihler**.

M. Krivec in I. Vidmar sta predlagala izdelavo konservator-



Obrezali so mogočno platano, ki je s svojimi suhimi vejami ogrožala okolico.

skega programa in na njegovi osnovi saniranje ter vzdrževanje parka, saj je to nujno za nadaljnji obstoj in razvoj tega čudovitega parka ob dvorcu Turnišče.

Zaradi nezaključenega denacionalizacijskega postopka dvorec še nima končnega lastnika in upravljavca. Po novi zakonodaji pa bo dvorec lastnina države.

Perutnina Ptuj utrjuje svoj položaj v Bosni in Hercegovini

Podjetje Klaonica PPS, d. o. o., Srbac je prejela certifikat Halal

Dr. Roman Glaser, predsednik uprave in generalni direktor Perutnine Ptuj, je 29. januarja iz rok mr. **Osmana ef. Kozlića** prejel certifikat kakovosti **Halal** za podjetje **Klaonica PPS, d. o. o., v Srbcu v Bosni in Hercegovini**. Ob tej priložnosti se je gostitelju na podelitvi certifikata pridružila tudi nj. eksc. **Nataša Vodusek**, veleposlanica Republike Slovenije v Bosni in Hercegovini.

Sporočilo za javnost iz Perutnine Ptuj

Foto: Rado Škrjanec

Dr. Glaser je ob podelitvi povedal: »Na trgu Bosne in Hercegovine smo vzpodbudili številne aktivnosti za naše poslovno repositioniranje. Odločili smo se, da podobno kot na Hrvaškem, kjer imamo svoje hčerinsko podjetje *Perutnina Ptuj – Pipa Čakovec*, tudi v Bosni in Hercegovini vzpostavimo lastno vzrejo in predelavo perutninskega mesa. Najprej smo tukaj v Srbcu vzpostavili obrat za obdelavo perutninskega mesa, ki nas je stal okoli dva milijona evrov in že uspešno izpolnjuje naša pričakovanja, kmalu pa bomo zaokrožili vertikalno linijo do končnih proizvodov, saj bo vrata

kmalu odprl tudi obrat v Brezi. Kombinacija vseh naložb postavlja izhodišče Perutnini Ptuj, da v tej državi postane vodilni ponudnik perutninskega mesa in izdelkov. To pa za prihodnost v tem okolju pomeni novo realno vejo utrjevanja rasti in poslovnega položaja Perutnine Ptuj. Na ta način bo Perutnina Ptuj svojo pozicijo v Bosni in Hercegovini neposredno še okrepila, posredno pa tudi na drugih bivših jugoslovanskih trgih ter širše v regiji. Tako še enkrat potrjuje, da smo vodilni proizvajalec perutninskega mesa in izdelkov, ki zagotavljamo zdravo, varno in kakovostno hrano za sodoben



Podjetje Perutnina Ptuj v tujino uspešno širi tudi vzrejo in predelavo perutninskega mesa. Na sliki obrat na Zagrebški cesti.

življenjski slog, status oskrbovalca potrošnikov na trgu Bosne in Hercegovine pa nadgrajujemo v preskrbovanje, s čimer bistveno narašča tudi naš delež prihodkov s tega trga.«

Skupina Perutnina Ptuj je še vedno med redkimi perutninarskimi podjetji v svetu, ki v integrirani proizvodnji obvladuje vse faze od njive do vilice. Letno proizvede več kot 20.000

perutninskih proizvodov, s svojimi blagovnimi znamkami pa je prisotna v kar 21 državah. V zadnjih osmih letih je Skupina Perutnina Ptuj podvojila svoj obseg proizvodnje in prodaje. Uspešno se širi in utrjuje na tržiščih držav EU in bivše Jugoslavije, kar predstavlja zavidljivo rast in trdno socialno varnost za več kot 2.300 sodelavk in sodelavcev ter več kot 370 kooperantov.



Marec v Mestnem gledališču Ptuj

Rene Maurin

Marec bo v Mestnem gledališču Ptuj gotovo zelo poseben mesec, saj bo, kot se za pomlad spodobi, prinesel mnogo novosti in sprememb. Za začetek naj omenimo prvo premiero v novem Mestnem gledališču Ptuj. *Metoda Grönholm*, besedilo katalonskega avtorja **Jordija Galcerana**, bo v Sloveniji izvedena prvič. Svetovno uspešnico, ki je že doživela tudi svojo filmsko različico, bo na Ptuju režirala **Nenni Delmestre**, režiserka iz Splita, ki je v Sloveniji ustvarila nekaj svojih najbolj odmevnih režij. V »*Metodi*« bomo na Ptuju videli igralske kreacije **Alenke Tetičkovič**, **Kristijana Ostanka**, **Aljoše Ternovška** in po dolgem času ponovno tudi gosta **Vladimirja**

Jurca. Delo Galcerana se na komičen in skoraj trilerski način ukvarja s poslovnim okoljem današnje kapitalistične družbe, v kateri se človeška etika v celoti žrtvuje na oltarju osebnega in korporativnega uspeha. Besedilo zaposli občinstvo z ugotavljanjem identitete vpletenih in iztekom »tekmovanja«, podobno kot pri priljubljenih resničnostnih šovih, vendar nam skozi to zabavno obliko razkriva bistvo današnje gonje za močjo in uspehom, ki zaobjema skoraj Mefistovski razsežnosti. Kot pove Mercedes: »*Ne iščemo dobrega človeka, za katerega se zdi, da je živ prasec. Potrebujemo živega prasca, za katerega se zdi, da je dober človek.*«

Drug pomemben dogodek meseca bodo nastopi MGP na dveh pomembnih slovenskih festiva-

lih. Že skoraj kulturni *Raztrganci* se bodo potegovali za eno izmed najprestižnejših gledaliških nagrad v slovenskem gledališkem prostoru na *Tednu slovenske drame* v Kranju, medtem ko se bo **Tadej Toš** s *Hamletom* na *Dnevih komedije* v Celju mečeval s slovenskimi Laerti humorja. Držimo pesti, da festivalske sablje tokrat ne bodo zastrupljene.

Marec je tudi mesec, ko se bodo v MGP pričela izvajati več kot nujna popravila auditorija, ki bodo občinstvu omogočila kar se da prijetno in neovirano spremljanje naših predstav. Dela, ki bodo potekala v začetku meseca, so rezultat zavedanja tako ustanoviteljice Mestne občine Ptuj kot tudi samega zavoda, da je v gledališču najpomembnejše počutje obiskovalca. Upamo, da bomo s popravili uspeli doseči

optimalne pogoje za občinstvo, hkrati pa se opravičujemo za neprijetnosti, ki so bile povzročene v preteklosti. Vsem, ki ste potrpežljivo prenašali napake, se iskreno zahvaljujemo.

V marcu se bodo pričele tudi priprave na predolgo odsoten Slovenski festival komornega gledališča SKUP, ki bo znova zaživel kot eden izmed vrhuncev gledališke sezone in na Ptuju pripeljal najboljše predstave slovenskih poklicnih gledališč. Ker festivala zadnji leti ni bilo, smo se odločili, da lahko gledališča prijavijo tudi produkcije iz let, ko festivala ni bilo. Obeta se nam torej „superSKUP“, za katerega verjamemo, da ne bo pustil ravnodušnega nobenega ljubitelja gledališča.

Lep pozdrav v imenu kolektiva MGP!

Pokrajinski muzej Ptuj je v letu 2007 obiskalo skoraj 80 tisoč obiskovalcev

Temeljna naloga muzejev je ohranjanje premičnih spomenikov kot dokumentov zgodovinskega razvoja. Da bi ohranili pričevalnost teh spomenikov, jih varujemo in opravljamo vse druge postopke, ki so s tem povezani (inventariziranje, restavriranje, depoziranje, raziskovanje itn. ter na koncu, za določen del muzejskih predmetov, tudi razstavljanje – prezentacija za širšo publiko). V tem kontekstu dobijo muzejski predmeti tudi izobraževalno vlogo.

Martin Šteiner

Za vse muzeje je prav ta stik z občinstvom v širšem smislu izjemnega pomena. Kajti spomenike varujemo ne samo za naše zanamce, ampak najprej predvsem za nas same in če imamo do dediščine pravičen odnos, ga bodo imele tudi generacije, ki prihajajo za nami, muzejski predmet pa zaživi v polnem smislu šele takrat, ko ima komu spregovoriti. In še ena temeljna značilnost je: v muzejih ni ideologije, muzeji so preprosta dejstva preteklosti, odprta za

različne interpretacije. Temeljna pa je predvsem odprtost in ne toga zategnjenost. Odprtost privabi obiskovalce in ti lahko v muzejskih zbirkah podoživljajo preteklost, nekdanje kulture in načine življenja.

Upamo si trditi, da je Pokrajinski muzej Ptuj odprta ustanova v vseh pogledih, tako v smislu želja najbolj klasičnih obiskovalcev muzejev (že v pri odpiralnem času – zaprto imamo samo 3 dni v letu; malo je muzejev, ki imajo svoja vrata odprta praktično

vsak dan) kot tudi raziskovalcev različnih profilov, ki prihajajo v ptujski muzej proučevati gradivo, si ga izposojat za svoje razstave, ali pa pridejo sami razstavljati v različne prostore naše ustanove.

Vse to skupaj daje ptujskemu muzeju pečat najbolje obiskane slovenskega muzeja, odkar je na Ptuju muzej v profesionalnem smislu. Naši obiskovalci so tisti, ki govorijo o našem delu in v letu 2007 jih je bilo skupaj skoraj 80 tisoč. V nadaljevanju prispevka podajamo natančno statistiko obiskovalcev naših stalnih zbirk, pedagoških ter andragoških programov in ostalih prireditev.

Obiskovalci zbirk

1. Zbirke na ptujskem gradu je obiskalo 46792 gostov, od tega 28157 odraslih, 18635 otrok oziroma 31553 domačih in 15239 tujih.

2. Zbirke v nekdanjem dominikanskem samostanu je obiskalo 3373 gostov, od tega 1622 odra-

slih, 1751 otrok oziroma 2147 domačih in 1226 tujih.

3. I. in III. mitrej na Spodnji Hajdini in Zgornjem Bregu je obiskalo 1012 gostov, od tega 582 odraslih, 430 otrok oziroma 491 domačih in 521 tujih.

4. Razstavišče v Miheličevi galeriji je obiskalo 6547 gostov, od tega 4188 odraslih, 2359 otrok oziroma 5622 domačih in 925 tujih.

5. Salon umetnosti (odprt od avgusta 2007) je obiskalo 1696 gostov, od tega 1522 odraslih, 174 otrok oziroma 1229 domačih in 467 tujih.

6. Zbirko *Ptuj v 20. stoletju* je obiskalo 492 gostov, od tega 374 odraslih, 118 otrok oziroma 489 domačih in 3 tuji.

Obiskovalci muzejskih prireditev v letu 2007

Programov pedagoške službe se je skupaj udeležilo 6156 obiskovalcev.

1. Pedagoški programi skupaj:



3979, od tega 382 odraslih in 3597 otrok.

2. Andragoški programi skupaj: 437, od tega 437 odraslih.

3. Popularizacijski programi skupaj: 1740, od tega 744 odraslih in 996 otrok.

Ostalih muzejskih prireditve se je skupaj

udeležilo 13449 obiskovalcev.

1. Odprtij razstav, koncertov, predstavitev, delavnic, muzejskega dneva, muzejske noči se je udeležilo 11915 obiskovalcev: 9824 odraslih in 2091 otrok.

2. Porok na ptujskem gradu je bilo 17, prisotnih je bilo 1534 gostov.

Obiskovalci muzeja skupaj: 59912 v stalnih zbirkah, 19605 na prireditvah, skupaj 79274 obiskovalcev.

Kot zanimivost dodajamo še pregledno statistiko obiska Pokrajinskega muzeja Ptuj od leta 2000 do 2007. Obisk je sicer vedno nihajoča kategorija, fas-

cinantno pa je, da se je obisk tujcev od leta 2000 do danes skoraj podvojil. Tujci so prišli v lanskem letu iz 65 držav, tretjina vseh so bili Avstrijci, drugo tretjino sestavljajo Italijani in Nemci, tretjo tretjino pa predstavniki vseh ostalih držav.

Kulturna dejavnost ni samo služba, je način življenja

Osrednja slovesnost MO Ptuj ob kulturnem prazniku

V kulturni dvorani Gimnazije Ptuj je bila 7. februarja osrednja slovesnost MO Ptuj ob kulturnem prazniku. Pripravili so jo MO Ptuj in Zveza kulturnih društev Ptuj, Območna izpostava JSKD Ptuj. Kot vsako leto ob 8. februarju – kulturnem prazniku – so podelili priznanja za vidnejše delovanje na kulturnem področju na Ptujju oziroma širšem ptujskem območju.

Mateja Tomašič

Foto: Langerhole

Slavnostna govornica je bila **Marija Hernja Masten**, ki je tudi prejela veliko oljenko MO Ptuj za izjemne zasluge na področju kulturne dejavnosti, umetniškega ustvarjanja in postvarjanja. Podelila sta ji jo ptujski župan **dr. Štefan Čelan** in **Peter Pribožič**, predsednik komisije za priznanja in odlikovanja MO Ptuj. Dobitnica je univerzitetna diplomirana zgodovinarica in zaposlena kot referentka za starejše gradivo v Zgodovinskem arhivu Ptuj. V tej številki Ptujčana na strani 8 je objavljen tudi intervju z njo. Oljenki za izjemne dosežke na področju kulturnih dejavnosti, umetniškega ustvarjanja sta prejeli podjetje **Katarina, d. o. o.**, Ptuj in **Ana Strelec Bombek**. Slednja na kulturnem področju dela že skoraj tri desetletja. Je producentka in računovodkinja v Mestnem gledališču Ptuj. Kot producentka je do zdaj vodila izvršno produkcijo več kot 54 premier in 10 festivalov, organizirala in nadzirala je več kot 2400 prireditve in več kot 1500 predstav. »*Anica je tisti dobri duh, ki jo vsi poznamo doma in v Sloveniji, a je nikdar ne vidimo*



Veliko oljenko je prejela Marija Hernja Masten, oljenki pa Ana Strelec Bombek in podjetje Katarina, d. o. o., za katerega sta jo prevzeli urednici revije *Rina* Breda Hrobat in Mojca Poljanšek.

na odru. Pri svojem delu je odločna, natančna in prodorna,« je v obrazložitvi za prejem oljenke povedala **Nataša Petrovič**, voditeljica slavnostne prireditve in sekretarka OI JSKD Ptuj. Kot pravi Ana Strelec Bombek, je pri njenem delu ena zanimivejših nalog koordinacija terminov posameznih igralcev, ki gostujejo na Ptujju oziroma v 'ptujskih predstavah'. Podjetje Katarina, d. o. o., Ptuj je oljenko prejelo za področje založniške dejavnosti, kar je njihova glavna dejavnost.

Izdajajo revijo *Rina* in posebne izdaje, kot sta knjigi *90-dnevna ločevalna dieta* in *Naslednjih 90 dni*. Prva številka revije *Rina* je izšla leta 1999. Oljenko sta za podjetje prevzeli **Breda Hrobat** in **Mojca Poljanšek**.

Priznanji Zveze kulturnih društev Ptuj

Predsednik ZKD Ptuj **Franc**

uveljavljanju na ljubiteljskem in tekmovalnem področju.

Plaketi sveta OI JSKD Ptuj

Janko Turnšek je od leta 2003 član Prosvetnega društva Stane Petrovič Hajdina, med leti 1987 in 2006 pa je bil na amaterskem gledališkem odru dejaven tudi v kulturnem društvu Skorba. Vloga v letošnji predstavi hajdinskih gledališnikov, *Zakonski vrtljak*, je že njegova 18. vidnejša vloga. Igra pa tudi v predstavi MGP *Raztrganci*. Lani je prejel priznanje na Linhartovem srečanju za najboljšo stransko vlogo na regijskem srečanju odraslih gledaliških skupin. Za deset let delovanja v amaterskem gledališču pa je prejel tudi bronasto Linhartovo značko. Priznanje sveta je prejel še **Jože Krivec**, ki je že od leta 1975 član KD Žetale. Osem let je bil tajnik domačega kulturnega društva, od 1984 je predsednik, sedemnajst let pa je igral v dramski skupini. Plaketi je podelila predsednica sveta OI JSKD Ptuj **Silva Fartek**.

V kulturnem programu so nastopili učenci glasbene šole Karol Pahor Ptuj in skupina Kvinton, katerih glasbo bi slogovno lahko umestili med rock, swing, blues in ljudsko glasbo. Skupina je lani obeležila desetletnico delovanja, sestavljajo pa jo **Robert Belšak** (bobni), **Goran Podgorelc** (kontrabas), **Dejan Bračko** (kitara in violina), **Boštjan Koren** (kitara) ter **Marjan Bone** (harmonika in vokal).



Ob 100-letnici rojstva violinista, pedagoga in goslarja Maksimiljana Skalarja

V Pokrajinskem muzeju Ptuj smo se v sklopu prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku spomnili stoletnice rojstva violinista, pedagoga in goslarja Maksimilijana Skalarja, ki je v šestdesetih letih 20. stoletja med svojim sedemletnim službovanjem na Ptujju zapustil vidno sled v glasbeni zgodovini tega mesta.

Tatjana Štefanič

Zasebni fotoarhiv družine Skalar

Po njegovi smrti je družina leta 1998 darovala zajetno število predmetov iz Skalarjeve zapuščine Pokrajinskemu muzeju Ptuj. V ptujski zbirki glasbil je obiskovalcem predstavljena njegova goslarska delavnica, nekakšna potujoča izba, prilagojena številnim selitvam, ki je delna rekonstrukcija delovne sobe v Kamniku, kjer je delal zadnjih dvajset let. V vitrini pa sta razstavljeni tudi dve violini mojstra Skalarja iz ptujskega obdobja, nastali leta 1968 in 1969. Stalno postavitev v zbirki glasbil, ki jo je postavila nekdanja kustodinja **dr. Darja Koter**, smo ob Skalarjevi stoletnici dopolnili s predstavitev življenja in dela Maksimilijana Skalarja v besedi in sliki. Spomin nanj smo počastili še s predavanjem priznanega mladega goslarja **Daniela Muska** iz Škofje Loke in koncertnim programom vsestransko glasbeno nadarjene družine Skalar.

Maksimilijan Skalar se je rodil 9. februarja 1908 v Šentvidu pri Ljubljani kot srednji med tremi sinovi zakoncev Skalar, življenjsko pot pa sklenil devet desetletij kasneje v Kamniku.

Že od otroški let naprej se je z družino precej selil. Tako je svoje otroštvo in mladost preživel v južnotirolskem mestu Meran, ki je kot mondano zdravilišče od druge polovice 19. stoletja naprej privabljal številne umetnike in intelektualce. Tja je med drugimi redno zahajal profesor Doell iz Salzburga, ki je mlademu violinskemu talentu Maksimilijanu Skalarju s svojim znanjem širil glasbena obzorja.

V tem času je Maksimilijan kot obetaven violinist že nastopal v Meranu, Padovi in Benetkah.



Maksimilijan Skalar kot violinist v deški šoli

Leta 1924 je šolanje kot šestnajstleten mladenič nadaljeval na beograjskem Konzervatoriju, kamor so ga sprejeli po tem, ko je pred profesorskim zborom virtuosno zaigral nekaj skladb na violino. Violino ga je poučeval profesor Karel Holub. Po končanem višješolskem študiju leta 1928 je bil sprejet v Mojstrsko šolo državnega konzervatorija v Pragi, kjer je dve leti kasneje zelo uspešno končal študij. Izpopolnjeval se je v razredu izvrstnega pedagoga in prvega violinista Praškega kvarteta Karla Hofmanna.

Čeprav je znano, da je že v času študija na beograjskem Konzervatoriju v očetovi mizarški delavnici poskušal izdelati lutnjo in violino, je šele v češki prestolnici pridobil prave goslarske veščine, ki jih je po

vrnitvi v Beograd še dodatno poglobljajal. Tako je v zgodnjih tridesetih letih 20. stoletja začel izdelovati lastne violine, poklicno pa se je v tem obdobju vendarle posvetil predvsem poučevanju in koncertiranju.

Po izbruhu 2. svetovne vojne se je z družino zatekel v Maribor, kjer je do odhoda v Salzburg

naslednjega leta poučeval na Glasbeni matici. Preostanek vojne je preživel kot profesor – suplent na salzburškem učiteljišču, kamor ga je povabil priznani profesor salzburškega Mozarteuma Walter Doell. Pri njem je tudi sam poglobljajal svoje znanje, prav tako pa tudi pri profesorju Theodorju Müllerju. V tem času je začel intenzivneje izdelovati violine, ki so postale kmalu cenjene zaradi svojega sočnega, izenačenega in plemenitega tona.

Po vojni se je preselil v Ljubljano. Pod streho ga je za nekaj časa vzela družina

med vojno preminulega slovenskega goslarja Avgusta Ivančiča, s katerim sta se spoznala pri goslarju Karlu Pařiku v Beogradu. Poučeval je na Srednji glasbeni šoli, vendar zaradi svoje apolitične drže le nekaj časa, nato pa pri Glasbeni matici. Bil je član radijskega orkestra ter kasneje orkestra Slovenske filharmonije, ki v letošnjem letu prav tako slavi stoletnico ustanovitve svojega predhodnika, ki je pod enakim imenom nastal leta 1908 na pobudo Glasbene matice.

Po drugi polovici petdesetih let 20. stoletja se je Skalarjeva družina v iskanju boljših življenjskih razmer in zaradi reševanja stanovanjskega problema večkrat selila, od Kopra, Ptujja in nazadnje do Kamnika, kjer se je nato v začetku sedemdesetih let dokončno ustalila.

Med svojim službovanjem na Ptujju, kakor tudi v številnih slovenskih krajih, je Maksimilijan Skalar vzgojil vrsto odličnih violinistov, v svoji zagnanosti in predanosti delu pa je mlade glasbenike uvajal tudi v skrivnosti komorne in orkestralne igre. Prav na Ptujju je dokončal nekaj zvezkov lastne violinske šole. Kot izvrsten pedagog z občutkom za mladino je za premagovanje začetniških težav pri violinski tehniki izdelal nekaj izvirnih didaktičnih pripomočkov, med drugim t. i. »lokovod«, s katerim je pri začetnikih nadzoroval poplesovanje loka po violini.

Čeprav se je Maksimilijan Skalar z goslarstvom resneje sprijel že v zgodnjih tridesetih letih 20. stoletja, se je s tem intenzivneje ukvarjal šele v zadnjih dveh desetletjih življenja, ko ni bil več dejaven učitelj. Celoten opus mojstra Skalarja obsega več kot 230 glasbil. Med njimi je poleg prevladujočih violin z izjemno tankočutnim in prefinjenim zvokom izdelal tudi nekaj večjih godal. Čeprav se je pri izdelovanju inštrumentov naslanjal na italijanske vzore, je vendarle ubiral precej samosvoja pota. V iskanju novih in boljših postopkov, s katerimi bi oplemenitil zvok svojih violin, se je nenehno izobraževal, posebno veliko truda pa je vložil v recepturo laka. Večina njegovih violin je svetlo rumenkastih, najdemo pa tudi nekaj temnejših, rdečkastih. Skalar je bil tudi eden redkih slovenskih goslarjev, ki je izdelal vse dele sam, tudi tako imenovane črne dele ter celo kobilice in loke. Njegovo goslarsko delo je bilo deležno priznanj v sedemdesetih letih 20. stoletja, ko je sodeloval na različnih natečajih za godala in bil trikrat nagrajen s prestižno nagrado v Cremoni in v Poznanju.

(nadaljevanje v prihodnji številki)



Valentin Vodnik – preroditelj, pesnik, časnikar ...

Od rojstva Valentina Vodnika, enega pomembnejših tvorcev sodobnega slovenskega jezika je 3. februarja minilo 250 let. V Knjižnici Ivana Potrča Ptuj smo počastili spomin na velikega Slovenca s priložnostno razstavo, ki bo na ogled do konca marca 2008.

Melita Zmazek

Valentin Vodnik se je rodil v Ljubljani 3. februarja 1758. V Novem mestu in Ljubljani je študiral filozofijo in bogoslovje, za nekaj časa vstopil v frančiškanski red, nato v več krajih opravljal službo duhovnika, potem pa postal profesor na ljubljanski gimnaziji. V času Ilirskih provinc je za nekaj časa dosegel visoke službene časti in postal tudi gimnazijski ravnatelj in šolski nadzornik. Po restavraciji avstrijskih oblasti je bil zaradi prevelike privrženosti Francozom odstranjen iz javnega življenja in šolskih služb. Umrl je 8. januarja 1819 v Ljubljani.

V njegovem življenju so ključno vlogo odigrale tri osebe: **Marko Pohlin**, **Žiga Zois** in **Jernej Kopitar**. Avguštinec Marko Pohlin je bil Vodnikov mladostni učitelj, ki mu je vzbudil ljubezen do slovenskega jezika ter ga hkrati poučeval v poetiki in metriki. Sadovi tega pouka so bili vidni v *Pisanicah*, prvem slovenskem pesniškem zborniku, kjer je sedemnajstletni Vodnik objavil svoje prve pesniške poizkuse. Vodnikov najpomembnejši sodobnik in mentor je bil baron Žiga Zois. Vodnik se je z njim seznanil leta 1793, ko je bil župnik na Koprivniku. Zois ga je najprej navdušil za mineralogijo, pozneje pa ga vključil v svoje daljnosežne prerodne načrte. V Vodniku je videl človeka izjemne energije, katerega delo naj bi služilo razsvetljevanju, pouku in vzgoji v duhu razsvetljenstva, zato ga je usmerjal k stvarnim, za potrebe preprostega slovenskega bralca primernim snovem. Spodbujal ga je k pesnjenju, k delu za *Veliko in Malo pratiko*, k urejanju *Lublanskih novic* in zbiranju slovarskega gradiva. Bil je Vodnikov prizanesljiv kritik, spodbudnik in lektor njegovih pesniških in proznih sestavkov.

Tretja oseba, ki je močno vplivala na Vodnikovo življenjsko pot, njegovo delo in položaj, je bil Jernej Kopitar. V nasprotju s prvima dvema je v Vodnikovo delo posegel kot tekmeč in nasprotnik: pri pripravi slovnice slovenskega jezika je med njima prišlo do rivalstva in osebnega spora. Kopitar je Vodnika pri izdaji prehitel in tudi pozneje skušal Vodnikove jezikovne zasluge čim bolj znižati. Vodnikovega nadaljnega dela sicer ni preprečil, ga pa je gotovo zavrl in mu omajal samozavest.

Vodnika upravičeno štejemo za **prvega slovenskega pesnika**. Čeprav je bil delež pesništva v Vodnikovem delu razmeroma majhen, je bilo le-to odmevno in je vse do 19. stoletja vplivalo na razvoj slovenskega pesništva. Vse do Prešerna in izida *Kranjske čbelice* je veljal za osrednjega glasnika še nerazvite slovenske poezije. V svojem življenju je zložil nekaj nad 140 pesmi, verzificiranih epigramov in ugank ter zapisal in predelal vrsto ljudskih pesmi. Večji del svojega pesniškega opusa je objavil sam, v lastnih publikacijah: v *Veliki in Mali pratiki*, *Lublanskih novicah*, v *Pismenosti ali gramatiki za perve šole*, v pesniških zbirkah *Pesme za pokushino* (1806) in *Pesme za brambovce* (1809), nekaj pa tudi v almanahu *Pisanice*, letnika 1779 in 1781.

Vodnika štejemo tudi za **prvega slovenskega časnikarja**. *Velika* (1795–97) in *Mala pratika* (1798–1806), ki jima je bil Vodnik urednik in edini sodelavec, sta bili pomembni za razvoj slovenskih pratik in koledarjev ter posebej za razvoj slovenske leposlovne in strokovne besede. V dobi, ko je bila slovenska knjiga redkost, je bila pratika pomembno izobraževalno sredstvo: poleg koledarskega dela je

vsebovala obilo kratkočasnega branja ter koristnih razlag in napotkov za umnejše kmetovanje. Za poznejši kulturni razvoj so bile pomembne *Lublanske novice*, prvi slovenski časopis, ki je izhajal v Ljubljani od 1797 do 1800. Pobuda za izdajanje je, tako kot za obe pratiki, nastala v Zoisovem krogu, prevzel in uresničil pa jo je Vodnik, ki je bil hkrati urednik, pisec, prevajalec in tehnični oblikovalec. Vse letnike časopisa je povezoval razsvetljenski uredniški program, katerega namen je bil koristiti predvsem nižjim slojem tedanjega krajanskega prebivalstva, jih informirati, zabavati in poučevati o zemljepisnih, zgodovinskih in drugih stvareh tedanjega, še posebej domačega sveta. Časopis je seznanjal z žitnimi cenami, carinami, sejmi in novimi gospodarskimi pridobitvami, kulturne novice so prinašale drobce iz kulturnega življenja Ljubljane. Drugi slovenski časopis *Kmetijske in rokodelske novice* smo Slovenci dobili šele 43 let kasneje.

Neprecenljivega pomena je Vodnikovo jezikovno delo, predvsem prva v slovenščini napisana slovnica slovenskega jezika in delo za nemško-slovenski slovar, prizadeval pa si je tudi za reformo slovenskega črkopisa. Pri pripravi slovnice je tekmoval z Jernejem Kopitarjem, ki ga je pri izdaji prehitel, a je na koncu vendarle obema pripadlo prvenstvo: Kopitar je 1809 izdal prvo, v nemščini pisano, znanstveno slovnico slovenskega jezika *Grammatik der slavischen Sprache in Krain, Karnten und Steiermark*, Vodnik pa leta 1811 *Pismenost ali gramatiko za perve šole* – prvo slovnico slovenskega jezika, pisano v slovenščini. Vse do konca življenja je prizadevno zbiral tudi slovensko besedje in urejal gradivo za *nemško-slovenski slovar*. Zbral je preko 30.000 besed, vendar gradiva ni mogel izdati, je pa postalo bistvena sestavina Cigaletovega slovarja *Deutsch-Slovenisch Worterbuch* (1860), pozneje pa tudi Pleteršnikovega *Slovensko-nemškega slovarja* (1894–95).

Omeniti ga moramo tudi kot predanega pedagoga in učitelja ter začetnika in **utemeljitelja slovenskega učbeništv**a. V času Ilirskih provinc, ko je bila slovenščina uvedena v šolah kot učni jezik, za izvedbo reforme v prid slovenščini pa ni bilo učbenikov v slovenskem jeziku, se je sam lotil pisanja slovenskih učnih knjig. Leta 1811 so izšli: *Abeceda za perve šole*, *Keršanski navuk za Ilirske dežele* – prevod uradnega cesarskega katekizma iz francoščine, namenjen verouku, *Pismenost ali gramatika sa perve šole* – prva v slovenščini napisana slovnica slovenskega jezika, in *Početki gramatike, to je pismenosti francoske gospoda Lhomonda ... za latinske šole v Iliriji*, ki velja za prvi slovenski učbenik kakega tujega jezika, v rokopisu pa je ostala slovnica italijanskega jezika. Leta 1812 je izšla še *Abeceda ali azbuka*, to je slovensko-nemško-francoski abecednik.

Leta 1809, še pod avstrijsko oblastjo, je napisal zgodovinski učbenik v nemškem jeziku *Zgodovina Krajske, Trsta in Goriške*, ki je bil takrat edini učbenik te vrste in je ostal v rabi več desetletij. Ob delu za zgodovino Krajske se je navdušil tudi za arheologijo in numizmatiko in postal strokovnjak za rimske napise.

Vodnik spada tudi med prve in pomembnejše slovenske prevajalce. V slovenščino je prevajal različne ljudstvu namenjene poljudno-poučne knjige, vladne razglase, pesmi in prozo. Po nemški predlogi je napisal *Kuharske bukve* – prvo slovensko kuharsko knjigo in z njo utemeljil domačo kulinarično terminologijo. Leto pred smrtjo (1818) je izdal še prevod poročničarskega priručnika češkega kirurga in profesorja na ljubljanskem liceju Jana Matouška *Babištvo ali poročničarski vuk za babice*. Porodničarskih izrazov ni umetno skoval, temveč jih je vzel iz ust naših babic, mater in domačih zdravnikov, zato ga lahko upravičeno imenujemo za očeta slovenske porodničarske terminologije.



Koncertni cikel Arsana - Jure Ivanušič

Za nami je 4. koncert abonmaja društva za glasbeno umetnost Arsana. 1. februarja ob 19.30 je nabito polna slavnostna dvorana Ptujkega gradu gostila Jureta Ivanušiča v predstavi *Od tišine do glasbe*, katere avtorja sta omenjeni umetnik in Marko Vezovišek. Ivanušič, po izobrazbi igravec in pianist, sicer pa vsestranski umetnik, znan tudi kot uspešni voditelj večjih slovenskih prireditev, je v enourni predstavi na zanimiv, duhovit in zabaven način, podprt z zgodovinskimi dejstvi, povzel zgodovino glasbe.

Pogovarjala se je: **Lovorka Nemeš Dular**

Foto: Boštjan Vrabl

Dinamično, impulzivno in spretno se je ob pripovedovanju razvoja glasbe prelevil v različne vloge, mimogrede povedal kakšno anekdoto, skočil za klavir in z glasbenim primerom obogatil svojo pripoved, kaj zapel, zaigral na harmoniko, zrecital ... Predstava je zasnovana na resničnih glasbeno-zgodovinskih dejstvih, operira z zelo inteligentnim humorjem, včasih je v njej začititi kritičnost. In vendar je prikazana tako razumljivo, da podira sleherni tabu o »resni« glasbi kot o nečem izoliranem. Skozi Ivanušičev spekter opazovani skladatelji so prikazani v prvi vrsti kot navadni smrtniki, vendar obdarjeni s posebnimi talenti in seveda z osebnostnimi muhami, katerih prikaz je voda na mlin Ivanušičevi neverjetni sposobnosti karikiranja. V predstavi se dotakne tudi poslušalskih navad in bontona. Da mu v predstavi ne gre zgolj za fenomen »resne« glasbe, dokaže Ivanušič s tem, da se dotakne tudi razvoja jazza, bluesa, popevke, ne izogone pa se omembi sodobne »zabavne« glasbe. Skratka, vrhunski gledališko-glasbeni dogodek, katerega namen je večplasten, je tako zabava kot poučnost. Oglede priporočam vsem generacijam!

Po predstavi sva z Juretom Ivanušičem poklepotala **Lovorka Nemeš Dular** in **Mladen Delin**.

Gospod Ivanušič, ste osebno, ki je že nekaj časa na slovenski kulturni sceni. O vas je bilo že precej napisanega. Nekoč ste dejali, da naj bi umetnost za vas bila daleč od kaosa in da bi morala biti razumljiva. Umetnost sicer izvira iz kaosa

Moderna klasična glasba ni v tako slepi ulici, kot se zdi na prvi pogled. Obstaja multikulturalnost, mešanje umetniških panog. Primer je filmska glasba, ki je pravzaprav zelo resna glasba, vendar je sveža in nosi nek naboj, ker se z njo ustvarja nujno potrebna atmosfera v filmu. Koncerti filmske glasbe so pravzaprav koncerti resne glasbe, vendar se na njih nikoli ne počutimo, kot da se moramo tam obnašati in poslušati na dru-



Jure Ivanušič v vlogi igralca in pianista.

oziroma inspiracija sama izvira iz kaosa, vendar je obdelovanje te inspiracije zelo natančno, disciplinirano, skorajda matematično delo. Umetnost, ki ni razumljiva, zame ni umetnost. Abstraktna umetnost sicer zahteva sprejemnika, vendar mora imeti tudi tovrstna umetnost svoj emotivni oziroma likovni naboj, da je na nek način lahko razumljiva.

Vendar v praksi sodobna umetnost pogosto ni razumljiva. Kaj se vam zdi, kam oziroma po kakšni poti gresta danes sodobna umetnost in »resna« glasba?

»Resna« glasba je termin, ki je nastal v 20. stoletju. Gre za muzejsko ohranjanje stvari, ki nimajo zveze z glasbo, ki se na teh koncertih izvaja. Ta termin bi se moral spremeniti; je namreč slabšalen. Pomeni namreč, da je treba to glasbo resno poslušati, kar terja določeno omejitve v poslušalcu. To pa ni dobro. Vsaka glasba je bila v svojem času moderna, pravzaprav pop.

gačen način.

Ste igravec, pianist, režiser. Delujete skoraj kot popoln umetnik, saj združujete v sebi ustvarjalca, poustvarjalca ...

Slikam ne, čeprav v filmu, ki ga zdaj snemamo (film *Prehod*, ki ga režira **Boris Palčič**, op. p.), igram slikarja.

Kaj je danes naloga umetnika? Je prosvetljevalec?

Ne vem, če ima umetnik nalogo. On kaže vedno eno drugo stran. Ko drugi pritrjujejo, on nasprotuje in obratno. Je kot opozicija. Včasih pa umetnik ne more mimo tega, da se je treba tudi »prodajati«, delati tako, kot trg zahteva.



Ptujski župan dr. Štefan Čelan, Jure Ivanušič, Mladen Delin (Arsana) po koncertu.

Morda še nekaj besed o projektu Od tišine do glasbe.

Ta predstava je bila naročena za Glasbeni september v Mariboru. Nastala je leta 2006. S sodelavcem **Markom Vezoviškom** sva besedilo napisala v enem tednu. Seveda sva se posluževala knjig, interneta ... Posneli bomo tudi film. Režirala naj bi ga Čehinja **Hanka Kastelic**. S to predstavo sva poskušala glasbo približati ljudem.

Kakšna pa sta vaša odnos in pristop do glasbe? Ste namreč tudi pianist ...

Ko igram, igram predvsem glasbo, ne note. Včasih igram, ko se hočem sprostiti. Če vem, da bom imel kakšno predstavo ali koncert, pa se lotim temeljitejšega študija. Če te nekaj veseli, zanima, že najdeš najboljši način, kako boš to izvedel. Zelo pomemben pri glasbi je ritem. Zanima me, kaj je skladatelj hotel povedati z določenim zapisom, fascinira me tudi orkestracija. Ko iščem navdih, včasih brskam po notah, poslušam radio, pa »snemem« kakšno dobro glasbeno idejo, se v njo poglobim.

Znano je, da trenutno snemate novi film?

Da. Imenuje se *Prehod*. Gre za triler, ki ga je režiral **Boris Palčič**. Moja glavna soigralca sta **Iva Kranjc** in **Matjaž Tribušon**. Igram slikarja, ki se znajde v Trstu v manipulativni organizaciji.

Napovedujemo:

Miha Rogina (saksofon) in Sae Lee (klavir); 14. 3. 2008 v slavnostni dvorani ptujkega gradu!



Dobro obiskani literarni večeri v ptujski knjižnici

V knjižnici Ivana Potrča na Ptuju so literarni večeri stalnica. V letošnjem letu so pripravili že dva. Gosta na januarskem literarnem večeru sta bila pesnik in pisatelj Dušan Šarotar ter urednica in kritičarka Jelka Ciglencečki, februarja pa je svojo novo pesniško zbirko *Prameni svetlobe* predstavil minorit pater Mirko Pihler.

Besedilo in foto: Mateja Tomašič

Dušan Šarotar je predstavil svojo šesto knjigo *Biljard v Dobrayu*, ki jo je posvetil svojemu rojstnemu mestu Murski Soboti. Zgodba je postavljena v čas ob koncu 2. svetovne vojne, in sicer se dogaja v nekdanjem imenitnem soboškem hotelu *Dobray*, s kazinom in bordelom v nadstropju. V eni sami noči se tam srečajo in trčijo številne usode. Med tem, ko je na meje pozabljene in skrite pokrajine med Muro in Rabo že privihrala Rdeča armada in je samo še vprašanje ur, kdaj bo osvobodjena tudi Sobota, v Dobrayu še vedno igrajo zadnjo partijo biljarda. Dušan Šarotar je tudi scenarist, publicist in urednik ter avtor pesniških zbirk *Občutek za veter* in *Krajina v*

molu ter proznih del *Potapljanje na dah*, *Mrtvi kot* in *Nočitev z zajtrkom*.

Druga gostja Jelka Ciglencečki je urednica Študentske založbe, avtorica spremnih besed, prevajalka, literarna kritičarka z objavami v vseh pomembnih literarnih revijah, voditeljica književnih večerov ter direktorica festivala *Dnevi poezije in vina* v Medani. Obiskovalcem januarskega literarnega večera je predstavila dve knjigi pravljic: *Obesi luno na streho moje palače* in *druge židovske pravljice* ter *Živalske pravljice iz vsega sveta*. Minulo leto ju je izdala Študentska založba, namenjeni pa sta za odraslo in mlado bralstvo. Obe je uredila in izbrala poznavalka



Januarja sta bila gosta literarnega večera Jelka Ciglencečki in Dušan Šarotar.

in prevajalka **Jana Unuk**.

Mirko Pihler je izdal že dve pesniški zbirki, in sicer *Večerni spomini* leta 1994 (samostan Sostro) ter *Prameni svetlobe* (Slomškova založba Maribor). Slednjo je predstavil na februar-skem literarnem večeru v ptujski knjižnici. Ob tem je na ogled postavil tudi nekaj svojih likovnih stvaritev. Kot slikar je imel svojo prvo slikarsko razstavo v refek-

toriju minoritskega samostana na Ptuju, s tridesetimi akvareli in risbami, od takrat pa je svoja dela na samostojnih ali skupinskih razstavah razstavljal po vsej Sloveniji. P. Mirko Pihler je ob tem še eden prvih slovenskih vitezov evropskega vinskega reda, čarodej ter zadnjih šest let župnik in gvardijan v proštiji, nadžupniji sv. Jurija na Ptuju.

Nastopi učencev zasebne glasbene šole v pustnem času

Cecilija Emeršič

Foto: Andrej Rašl

Učenci Zasebne glasbene šole v samostanu sv. Petra in Pavla so v predpustnih in v norčavih pustnih dnevih pripravili drugi cikel produkcij. 28. januarja so se predstavili z osemnajstimi točkami programa; poleg nadebudnih 'prvorazrednikov', od katerih so nekateri nastopili že v duetih, so nastop obogatili tudi učenci, ki imajo za sabo že nekaj let glasbenega udejstvovanja, med njimi tudi **Urška Forštarič** iz razreda profesorja **Maksa Feguša**, ki se je v tem tednu udeležila regijskega glasbenega tekmovanja TEMSIG, na katerem je osvojila srebrno plaketo. Za uspeh čestitamo njej in njemu mentorju ter jima želimo še celo vrsto uspehov. Presenečenje nastopa je bila zadnja točka programa, orkester učencev violine

pod vodstvom profesorice in ravnateljice **Veronike Emeršič**, ki se je tokrat prvič predstavil javnosti in požel močan aplavz poslušalcev.

Produkciji 4. februarja in 5. februarja (na pustni torek) smo poimenovali *Norčava nastopa*, saj na njih niso nastopali učenci, ampak gusarji, klovn, kitajke, muce, miši, ninja želve ... V ponedeljek smo lahko prisluhnili dvaindvajsetim točkam, med njimi tudi družinskemu triu Rašl in duetu flavt učenke Žive in učiteljice **Mojce Sok**, ki je nekaj dni kasneje s svojim podiplomskim recitalom navdušila ptujsko publiko, za kar ji iskreno čestitamo.

Produkcija na mastni torek je bila sestavljena iz osemnajstih točk. Ta dan so navdušile učenke



Norčavi nastop, na katerem so nastopili gusarji, klovn, kitajke, muce, miši, Pika Nogavička ...

prvega razreda klavirja, ki so že igrale štiriročno, eno od skladbic celo učenka Sara skupaj z uč-

teljico **Barbaro Vrbnjak**, publika pa je z veseljem prisluhnila tudi pesmim otrok iz naše glasbene pripravnice in iz glasbenega vrta. Seveda po nastopih niso smeli manjkati pustni krofi. Naša glasbena šola je požela še en uspeh: regijskega tekmovanja TEMSIG se je udeležil še učenec harmonike pod mentorstvom profesorice **Radmile Bikić** in osvojil zlato plaketo, kar ga uvršča na državno tekmovanje. Za velik uspeh čestitamo njemu in njegovi mentorici ter

jima želimo uspešno pripravo na državno tekmovanje.



Še eno visoko priznanje za Ljudsko univerzo Ptuj

V Grand hotelu Primus je bila 6. februarja slavnostna podelitev priznanj ob razglasitvi šole z najsoodobnejšim upravljanjem za leto 2008. Nagrado podeljuje družba Planet GV. Razpis je bil letos že drugič in tudi tokrat so izbirali šolo z najsoodobnejšim upravljanjem, ki jo odlikuje izjemna kakovost dela, učinkovitost, odgovoren odnos do zaposlenih in okolja ter usmerjenost v prihodnost.

Mag. Petja Janžekovič, Dušan Šilak

Namen priznanja je predstaviti šolske zavode, ki se sistematično trudijo izboljšati kakovost svojih storitev, pa tudi spodbuditi k nadaljnjim projektom posodobitve dela in opreme v šolah.

Na razpis *Q-šola 2008* – odprt je bil od 13. decembra do 20. januarja – se je letos prijavilo kar enajst zavodov, ki jih je preučila petčlanska strokovna komisija v sestavi **Romane Pečnik**, koordinatorice tajnic in tajnikov VIZ Slovenije pri Zvezi klubov tajnic in poslovnih sekretarjev Slovenije, **Nives Počkar**, predsednice društva Ravnatelj, **Roberta La-**

Fotoarhiv Ljudske univerze Ptuj

inščka z Ministrstva za javno upravo, **dr. Daniele Brečko**, direktorice Planeta GV, in **Katje Žižek**, urednice dogodka iz Planeta GV. Komisija je določila zmagovalni zavod, ki je prejel naziv *Q-šola 2008*, poleg tega pa še dva dobitnika priznanj.

V utemeljitvi izbora so organizatorji zapisali: »Javni zavod *Ljudska univerza Ptuj* je *Q-šola 2008*. Drugo in tretje uvrščena *vzgojno-izobraževalna zavoda*, ki sta prejela priznanje *Q-šola 2008*, sta *Doba*, *Evropsko poslovno izobraževalno središče*, in *Osnovna šola Marije Vere*. Zma-



Predstavnici OŠ Marije Vere, mag. Petja Janžekovič, mag. Klavdija Markež in voditeljica prireditve Katja Žižek.

govalni zavod *Ljudska univerza Ptuj* izstopa predvsem v številu procesov, ki v šoli potekajo preko elektronskih medijev in po zagotavljanju interaktivnosti svojih storitev, ki so predstavljene elektronsko. Pomembno je tudi to, da redno merijo zadovoljstvo strank s svojim pedagoškim delom, pa tudi z upravljanjem zavoda. Uvedenih imajo precej internih standardov, ki kažejo na kakovost poslovanja, vključeni pa so v številne projekte, tako

na lokalni kot tudi na državni in meddržavni ravni. Vodstvo se zaveda pomena izobraževanja in stalne rasti zaposlenih, čemur namenijo zelo veliko pozornost.«

Tako *Ljudska univerza Ptuj* trdno in zanesljivo stopa po poti dviga kvalitete svojih storitev, zagotavljanja dostopa do le-teh najširši javnosti in tudi ohranjanja visokega nivoja prijaznosti in strokovnosti.

Bistroumno mreženje za združeno Evropo

ZRS Bistra Ptuj je 23. in 24. januarja v hotelu Primus organizirala zaključno konferenco projekta *Sm@rt region*, z naslovom *Bistroumno mreženje za združeno Evropo*. Namen konference je bil dvigniti zavest o pomenu mednarodnih programov k doseganju Evropskih strategij, zlasti Lizbonske strategije ter Gotenburškega protokola.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

Na dvodnevni mednarodni konferenci se je zbralo preko sto udeležencev iz Slovenije, Avstrije, Nemčije, Italije, Madžarske, Slovaške, Hrvaške in Srbije. Prvi dan konference je bil namenjen predstavitvi, kako lahko mednarodni razvojni projekti pospešujejo regionalni razvoj na področju inovativnosti in trajnostnega razvoja, predstavitvi aktualnih mednarodnih razpisov ter diskusiji o tem, kako uspešno pripraviti kvaliteten mednarodni projekt. Drugi dan konference so udeleženci razvijali svoje projektne ideje in iskali primerne partnerje za vzpostavitev mednarodnega projektne partner-

stva. »Konferenca je tako po eni strani dvignila zavedanje o pomenu mednarodnih projektov za doseganje evropskih strategij in po drugi strani prispevala k razvoju novih mednarodnih partnerstev v projektih,« je strnil dvodnevno srečanje mag. **Martin Vičar** iz ZRS Bistra Ptuj.

Skupna vrednost projekta, ki se je po tridesetih mesecih zaključila s sklepno konferenco, znaša 1.080.000 evrov. Sofinanciran je bil s strani programa Interreg III B CADSES in je združeval štirinajst partnerjev iz osmih držav. Pospeševal je uravnotežen regionalni razvoj v osmih državah z razvojem in prijavo novih

inovativnih projektov, pri tem pa črpal znanje »starih« članic EU ter ga prenašal na nove članice in kandidatke. Koordinator je bilo ZRS Bistra Ptuj. Najpomembnejši inovativni element projekta je model »menadžerja znanja in informacij«, ki je bil vzpostavljen v štirih državah: Sloveniji, Slovaški, Madžarski in Nemčiji in je glavni motor za pospeševanje mednarodnega

sodelovanja s pomočjo razvoja konkretnih projektov. Do septembra 2007 je bilo pripravljeno več kot 150 projektov, poleg tega pa so menedžerji znanja in inovacij svetovali več kot 330 organizacijam v različnih fazah priprave projektov. Menedžerji znanja in informacij so v štirih državah vzpostavili aktivno mrežo 1500 organizacij ter se udeležili 50 delavnic in konferenc.



Udeleženci na dvodnevni mednarodni konferenci. Do septembra 2007 je bilo pripravljeno več kot 150 projektov. Projekt je združeval kar štirinajst partnerjev iz osmih držav.



Sodelujemo v projektu *Revščina v svetu in pri nas*

Že najmanjše pozornosti, kot je na primer bonbon, se otroci v nerazvitem svetu zelo razveselijo. Kaj pa mi?

Revščina je v svetu in pri nas še vedno prisotna. V letošnjem šolskem letu posvečamo nekaj časa tudi tej temi. Sodelovali smo v humanitarni akciji zbiranja igrač. Zbrane igrače smo izročili Centru za socialno delo Ptuj, ti pa so jih nato izročili otrokom, ki so se teh igrač zagotovo razveselili.

Vanja Majcen, OŠ Ljudski vrt, Podružnica Grajena

Fotoarhiv OŠ

Sodelujemo v projektu z naslovom *Revščina v svetu in pri nas*. Cilj projekta je vzpostaviti sodelovanje med posameznimi slovenskimi ekošolami in šolami v nekaterih najbolj revnih državah, kot so Zambija, Madagaskar, Angola, Botsvana, Malavi ... Na naši šoli s pomočjo dopisovanja v angleškem jeziku in ob pomoči slovenskega misijonarja **Staneta Kerina** vzpostavljamo stik z eno izmed šol v državi Malavi. Na ta način se bodo učenci spoznavali in izmenjevali informacije o življenju in delu njihovih vrstnikov v posamezni državi. Učenci bodo tako v »živo« spoznali probleme in način življenja njihovih vrstnikov v nerazvitem delu sveta. Že v decembru smo jim poslali prvo pismo. Sedaj

nestrpno pričakujemo njihov odgovor. Projekt je namenjen tudi zbiranju pomoči. Izvedli bomo akcijo »1 evro za lepši jutri« in s pomočjo misijonarja Staneta Kerina poslali zbran denar otrokom v državo Malavi.

V tej državi že 24 evrov zadostuje, da en otrok lahko eno leto hodi v šolo in prejme topel obrok. Šolanje in pridobivanje izobrazbe pomeni pri njih čudežno investicijo, ki za polovico zmanjša možnost, da se bo deklica, ki hodi v šolo v Malaviju, okužila z virusom HIV, naraščaj bo imela pri 20. in ne pri 12. letih ter bo rodila 2 ali 3 otroke in ne 8 ali 10. V Malaviju je namreč ogromno otrok, ki so osiroteli zaradi aidsa.

Stane Kerin nas je obiskal tudi



Misijonar Stane Kerin med predavanjem.

na naši šoli. Z nazornimi slikami in doživetim pripovedovanjem nam je predstavil življenje ljudi v tej državi. Učenci so osupli spremljali slike otrok, ki živijo od kuhane polente, včasih tudi več dni brez hrane, brez vode, živijo pod streho, ki pušča, spijo pa kar na zemlji ... Ob pogledu fotografijo njihove prenovljene šole so učenci dejali le: »Ojoj!« Želimo si, da bi tudi naša šola lahko vsaj malo pripomogla k

boljšemu življenju otrok v tej revni državi. Vsakega zbranega evra bomo veseli, še srečnejši pa bodo otroci v Malaviju, ko jim jih bomo podarili. Morda bomo zbrali za tablo in nekaj kred, za zvezke in pisala, da bo lahko tudi njihovo učenje postalo zapisano.

»Svet postaja boljši le z dejanji dobrote,« je zapisal misijonar Stane Kerin na obisku na naši šoli.

Vabilo na predavanje *Okolje in klimatske spremembe*

Tatjana Vaupotič, ravnateljica OŠ Ljudski vrt

Fotoarhiv OŠ

Ekošolarji na OŠ Ljudski vrt, na podružnični šoli na Grajeni, že peto leto sodelujemo v nacionalnem projektu *Ekošola kot način življenja*. V sklopu tega projekta letos izvajamo med drugimi tudi projekt *Očistimo Slovenijo nevarnih odpadkov*. Na osnovi tega projekta smo popisali in si ogledali divja odlagališča v naši okolici. Lahko se pohvalimo, da so tri odlagališča že sanirana. Iz Grajene in Grajenščaka so bili odpadki že odpeljani. Odlagališče gradbenega materiala pri ekološkem otoku v Krčevini pri Vurberku pa je bilo zasuto z zemljo. Odlagališči pri Sužniku

in v Globoki grabi bosta sanirani do konca šolskega leta.

Septembra smo med krajanje izvedli anketo o divjih odlagališčih. V anketi smo jih spraševali tudi o temah predavanj, ki naj bi jih organizirali. Izpolnjujemo obljubo in vas vabimo, da se udeležite predavanja in pogovora o izbranih temah, ki bo **4. marca 2008 ob 17.00 v učilnici 106 v OŠ Grajena**. Predavanje na temo *Okolje in klimatske spremembe* bo izpeljal **Srečko Šorli**, inženir geodezije, o *Ločevanju odpadkov v gospodinjstvu* nas bo poučila magistra **Olga Fe-konja**, komunalna inšpektorica,

o *Vplivu azbesta na zdravje* pa bo govorila **Verica Turk**, višja medicinska sestra iz ZD Ptuj. Po predavanjih bo sledil pogovor s predavatelji.

Ker bodo med nami res imenitni strokovnjaki, vabimo vse kraja-

ne četrtne skupnosti Grajena in zainteresirane občane MO Ptuj, da se predavanja udeležijo in pokažejo svoj interes v prizadevanju za lepše, čistejše in bolj zdravo okolje.



Ti odpadki iz Grajenščaka so že bili odstranjeni in več ne kazijo okolja.



Program Kavarne ptujskih študentov – marec



Sobota, 1. marca, ob 18.00	Retrospektiva francoskega novega vala; Jean Luc Godard: Pierrot le Fou (Crazy Pete, 1965)
Sobota, 1. marca, ob 21.00	90's party z DJ Jernotom
Četrtek, 6. marca, ob 18.00	Turnir v taroku
Petek, 7. marca, ob 19.00	Fotografska razstava Kurentanc 2008, avtor: Jure Verbančič
Sobota, 8. marca, ob 18.00	Retrospektiva francoskega novega vala; Jean Luc Godard: Weekend, 1967
Sobota, 8. marca, ob 21.00	Lady's night
Četrtek, 13. marca, ob 18.00	Turnir v taroku
Petek, 14. marca, ob 19.00	Potopisno-navtični večer in še marsikaj z Andražem Mihelinom in Kristianom Hajnškom
Sobota, 15. marca, ob 18.00	Retrospektiva francoskega novega vala; Francois Truffaut: Les 400 Coups (The 400 Blows, 1959)
Sobota, 15. marca, ob 21.00	Koncert skupine Abbey's Road
Četrtek, 20. marca, ob 18.00	Turnir v taroku
Petek, 21. marca, ob 21.00	Koncert Duo nikad čuo, Marko Medik (kitara, vokal, ustna harmonika) in Aleš Voda (kitara, vokal)
Sobota, 22. marca, ob 18.00	Retrospektiva francoskega novega vala; Francois Truffaut: Tirez Sur Le Pianiste (Shoot the Piano Player, 1960)
Sobota, 22. marca, ob 21.00	Tematski večer v stilu filma Cocktail (dresscode: Hawaii)
Četrtek, 27. marca, ob 18.00	Turnir v taroku
Petek, 28. marca, ob 21.00	Stand up comedy: Vid Valič & Perica Jerkovič
Petek, 28. marca, ob 22.30	80's and 90's party
Sobota, 29. marca, ob 18.00	Retrospektiva francoskega novega vala; Francois Truffaut: Jules and Jim, 1962
Sobota, 29. marca, ob 21.00	Makedonski večer

Šola plavanja za odrasle in tečaj za vaditelje plavanja

Plavalni klub Terme Ptuj vabi vse, ki bi se želeli naučiti ali izpopolniti znanje plavanja, v **šolo plavanja za odrasle**. Prijave sprejemamo do 14. marca, na tel. 041 311 414.

Plavalni klub Terme Ptuj vabi vse zainteresirane, ki bi želeli učiti plavanje, v tečaj za **vaditelje plavanja**.

Pričetek 40-urnih predavanj bo v soboto, 12. aprila, ob 9. uri. Prijave sprejemamo do 2. aprila, na tel. 041 311 414.

Franjo Rozman, predsednik PK Terme Ptuj

Društvo, ki ne pomaga le odvisnikom

Daniela Jurgec, predsednica društva

Društvo Ars vitae je bilo ustanovljeno leta 1998 z namenom izboljšati kvaliteto življenja oseb, odvisnih in zdravljenih od nedovoljenih drog. Zastavilo si je naslednje naloge: preventivne akcije za širšo javnost – posredovanje informacij o škodljivosti nedovoljenih drog, izvajanje primarno preventivnih programov, namenjenih otrokom, dijakom, staršem in učiteljem, pomoč mladim in njihovim bližnjim z izkušnjo uživanja drog v dnevno informacijskem centru, pomoč tistim, ki so se odločili živeti brez drog s celodnevni programom skupine po detoksikaciji, druge oblike organiziranja zdravstvenih, socialnih in izobraževalnih storitev.

Program je bil zastavljen na podlagi prepoznanih potreb Centra za socialno delo Ptuj, Lokalne akcijske skupine pri MO Ptuj, zdravstva in policije. Na tej osnovi so opredelili visokopražni program terapevtskega centra s ciljem doseganja stabilne abstinence in uspešne integracije zasvojenih v domače in širše okolje. To je bil na območju Upravne enote Ptuj z okrog 70.000 prebivalci tedaj tudi edini program za pomoč odvisnikom od nedovoljenih drog in zato še kako potreben. Kljub pogojno zagotovljenim prostorom in obljubljeni donatorski opremljeni pa program ni zaživel, saj izvajanje le-tega ni bilo finančno podprto s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki je tedaj edino v državi tak sistem podpiralo. Kot pripravljalni center za odhod v komuno *Skupnost Srečanje* je prostore in denar tedaj dobil *Zavod Pelikan – Karitas*, ki pa danes na Ptuj ne deluje več.

Društvo je zato vso svojo aktivnost usmerilo v primarno preventivno dejavnost: šolam in staršem so ponujali delavnice in predavanja, ki krepijo otrokovo samopodobo in spodbujajo zdrav

osebnostni razvoj, organizirali so kreativne počitniške delavnice in tabore, ki so jih izvajali s Centrom interesnih dejavnosti Ptuj.

V letu 2005 so v sodelovanju s TIN Ljubljana in Centrom za socialno delo Ptuj pričeli izvajati njihov program »*Naprej zmorem sam/a*«. Gre za reintegracijski program, namenjen uporabnikom prepovedanih drog s ptujkega območja, ki so bili ali so vključeni v obstoječe visokopražne programe zdravljenja odvisnikov ali pa se želijo vključiti v sisteme zdravljenja, ki so na voljo.

Zaradi prepoznanih aktualnih potreb mladih so v letu 2006 razvili še program *Mostovi* za mladostnike med 18. in 30. letom starosti, namenjen krepitvi na socialnem, vedenjskem, ekonomskem, družbenem in fiziološkem nivoju, saj so v projekt vključeni prav tisti, ki po končanem osnovnem ali srednjem izobraževanju ne najdejo zaposlitve in svojega mesta v družbi.

V letu 2006 so skupaj s Centrom za socialno delo Ptuj, ki je za izvajanje programa začasno ponudil svoje prostore, začeli z izvajanjem programa Dnevnega centra, ki je namenjen učencem osnovnih šol z učnimi in drugimi težavami.

Večino programov še vedno izvajajo v prostorih Centra za socialno delo Ptuj, ki nudi podporo in strokovno pomoč. Kljub temu pa je lokacija za mnoge uporabnike programov neprimerna. Že precej let ima društvo zagotovilo Mestne občine Ptuj, da je program potreben, zato ga tudi podpira in obljublja vsaj prostore za izvajanje reintegracijskega projekta. Čeprav smo danes še vedno brez lastnih prostorov, pa smo že v zaključni fazi dogovarjanja o prostorih, v katerih bi lahko izvajali svojo dejavnost. Deluje pa še vedno prav zaradi potreb mladih, ki jih še kako pozna tudi Lokalna



akcijska skupina pri MO Ptuj.

Društvo, ki ima trenutno nekaj manj kot 50 članov, si močno prizadeva slediti potrebam lokalnih skupnosti, zato se z vsemi občinami Upravne enote Ptuj dogovarja za skupen prostor in vsebine dela z mladimi, ki se v danih okvirih ne znajdejo in iščejo svoj svet tudi v omami nedovoljenih drog. Štirinajst županov, ki so jih člani društva obiskali, je že zagotovilo podporo. Z mnogimi se dogovarjajo ali pa so že izvedli skupne akcije, nekateri programe tudi finančno podpirajo, a je le-teh malo.

Mnogo znanja, časa, kreativnosti in optimizma je potrebnega, da nastane, ostaja in se razvija program, ki nudi oporo mnogim med nami. V samem začetku delovanja so bile ideje **Aleksandra Solovjeva** in **Mirana Kerina**, ki sta društvu postavila temelje. **Petra Kacijan** je skrbno »lovila« potrebe in programe uporabnikov, ki jih je želela približati kar najširši množici mladostnikov. Njeno pot je nadaljevala močna trojka z **Vanjo Jevremov**, **Barbaro Rogina** in **Anastazijo Topolovec**. Dekleta so postavila trdne temelje pro-

grama in ga razširile z *Mostovi*, ki so bili plod dela z uporabniki. Z njimi, z **Natašo Jurgec Gurnick** ter **Stankom Ivanušem** so v društvu oblikovali vsebine zloženek in internetne strani. V preteklem letu sta zastavljene cilje uresničevali **Andreja Pernek** in **Maja Kelenc**, tako s svetovalnim delom kot izvedenimi preventivnimi programi v srednjih šolah in s starši.

Veleposlaništvo Kraljevine Nizozemske je pred nekaj leti društvu namenilo sredstva za promocijo dejavnosti, zato so izdelali zloženke in internetno

stran: www.arsvitae.si, ki jo lahko tudi vi oblikujete in obogatite z vsebinami ter s svojimi zgodbami. Hkrati je to podpora društvu, saj bo pridobilo več možnosti za podporo tistim, ki se znajdejo v stiski.

Z društvom lahko stopite v stik tudi preko številke mobilnega telefona 031 519 902.

ARS VITAE, Društvo za pomoč odvisnih od drog Ptuj, Trstenjakova ulica 5a, 2250 Ptuj

Tel.: 031 519 902, e-pošta: vi-tae@volja.net, predstavitvena stran: <http://arsvitae.si>

Močenje postelje pri otrocih

Primarna nočna enureza ali nočno močenje postelje sodi med motnje mikcije, pri katerih otrok po petem letu starosti ponoči moči posteljo. Gre za pogosto težavo sicer zdravih otrok, ki pa še niso bili suhi več kot šest mesecev skupaj. Otrok, ki ima lahko te težave, je preko dneva suh. Primarna nočna enureza je velika težava mnogih otrok, ki je pogosto zanikana s strani staršev ali izbranega osebnega zdravnika.

Lidija Letonja Jaušovec

Vodi lahko do hude psihične stiske otroka, ki lahko odklanja dodatne šolske dejavnosti, kot je šola v naravi; izgubi samozavest, pojavi se lahko občutek krivde in napetosti v družini. Čeprav načeloma ta motnja sčasoma spontano izgine, je prav, da jo po otrokovem petem letu prepoznamo, saj jo lahko učinkovito in uspešno zdravimo.

Težava sicer ni redka, pri petletnikih se pojavlja pri približno 15 % deklic in 20 % dečkov, pri sedemletnikih pa pri 10 % deklic in 15 % dečkov. Ugotovili so, da je motnja dedno pogojena, saj so raziskave pokazale, da je enajstkrat večje tveganje, da bo otrok močil posteljo, če sta bila oba starša enuretiki in sedemkrat večje, če je bil eden od staršev enuretik, v primerjavi z otroki, pri katerih ni močil postelje nobeden od staršev.

Pri otrocih s primarno nočno enurezo so mehanizmi za zadrževanje urina preko noči še nezreli. Najpogosteje gre za iz-

ločanje velike količine urina v nočnem času, kar je posledica nepravilnega oziroma nezrelega izločanja vazopresina, ki je odgovoren za koncentriranje urina v nočnem času. Dodatno pa k nočnemu močenju prispeva še majhna kapaciteta sečnega mehurja in veliko zaužite tekočine v večernem času ter opuščanje uriniranja pred spanjem.

Veliko otrok spi zelo trdno in se tudi če jih nesemo na stranišče, ob uriniranju popolnoma ne prebudijo. Pri njih so zavrti in nezadostno razviti zbujevalni mehanizmi ob občutku polnega mehurja, kar je prav tako lahko posledica nezrelih živčnih povezav z višjimi centri centralnega živčevja. Če ima otrok poleg nočnega močenja tudi dnevno uhajanje urina, je to potrebno raziskati in urediti. Pozorni moramo biti na prekomerno aktiven otroški mehur in razvojni vedenjski vzorec uriniranja. Obravnava nočnega močenja zahteva poglobljeni razgovor z otrokom

in njegovimi starši, popoln somatski pregled, laboratorijski pregled urina ter morebitne dodatne preiskave. Ob pregledu pri zdravniku je potreben prijazen in vzpodbuden pogovor z otrokom. Pomembni so podatki o pitju tekočine ter o odvajanju urina in blata. Otrok skupaj s starši pri svojem izbranem zdravniku izpolni vprašalnik, ki se tiče njegovih težav. Na osnovi vprašalnika in razgovora otrok dobi privlačen dnevnik uriniranja, kamor z lepljenjem nalepk beleži svoje uspehe. Obstaja pa tudi zdravilo, katerega učinkovina je zelo podobna naravnemu vazopresinu. Poleg rednega jemanja zdravila so zelo pomembni osnovni ukrepi. Otrok se mora naučiti pravilnega pitja tekočine, in sicer največ v dopoldanskem času, nekoliko manj v zgodnjem popoldnevu in čim manj v večernem času. Otrok naj bi podnevi uriniral od pet do sedemkrat ter tik pred spanjem. Vsak dan pa mora tudi na blato.

Pomembno je, da otroka z omenjenimi težavami zdravimo takoj po petem letu starosti, da mu na ustrezen način pomagamo prebroditi omenjeno težavo, saj bomo le tako zagotovili otroku primeren psihosocialni razvoj. Nočno močenje postelje ni psihične narave, lahko pa so psihične zaradi primarne nočne enureze. Priporočljivo je, da motnjo pri-

čnemo zdraviti pred otrokovim vstopom v šolo. Omenjena motnja v družino prinaša napetost in stres, marsikje otroka še vedno zasmehujejo in zmerjajo ali zaničujejo, s tem pa mu delajo veliko krivico, ki škodi njegovemu psihičnemu razvoju.

Na žalost le tretjina staršev, ki imajo otroka, ki moči posteljo, poišče pomoč pediatra, čeprav je težava dokaj enostavno rešljiva in se da uspešno zdraviti. Zelo pomembno je pravočasno odkrivanje primarne nočne enureze in čimprejšji stik s pediatrom, ki bo otroku najlažje pomagal in mu tako omogočil primerne možnosti za življenje in razvoj. Uspeha pa bo ob primernem, pravočasnem in uspešnem zdravljenju vesela vsa družina.

BREZPLAČNA
TELEFONSKA
ŠTEVILKA
080 1234



VSAK DAN
12.00 - 20.00



Krvodajalstvo – humano dejanje in hkrati skrb za svoje zdravje

Martin Golenko in Ivan Auer sta na oddelku za transfuziologijo Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča na Ptuj v letošnjem letu stotič darovala kri. Ob tem so jima pripravili krajšo slovesnost. Pridružila sta se Dragu Sedmaku, Vinku Brumcu, Karlu Fureku, Francu Trčku, Otu Mesariču in Oskarju Šturmu, ki so na širšem ptujskem območju darovali kri najmanj stokrat.

Besedilo in foto: **Mateja Tomašič**

Na oddelku za transfuziologijo ugotavljajo, da se število darovalcev krvi na Ptujskem vsako leto zvišuje. Po mnenju predstojnice oddelka **Marije Šeruga Doliška, dr. med.**, specialiste transfuziologije, število krvodajalcev po letu 2003 ponovno narašča. Do takrat so namreč redno darovali kri vojaki in zaposleni v nekaterih zdaj ne več poslujočih podjetjih. V letu 2006 so kri odvzeli 3113 krat, lani že 3195 krat. Število odvzemov se je tako povišalo za 2,6 %. Lani je prvič darovalo kri kar 374 prostovoljcev, od tega jih je bila več kot polovica dijakov. Ptujski gimnazijci že vrsto let darujejo kri, letos pa so se jim pridružili še dijaki in dijakinje srednje poklicne in tehniške strojne, kmetijske šole in ekonomske šole Šolskega centra Ptuj. Zelo dejavni so krvodajalci v okviru KO RK Cirkovce, ki jih vodi Martin Golenko. Številčnejši pa so še darovalci v organizaciji podjetij. Marsikateri delodajalec zaposlenim ne omogoči prostega

dne v času darovanja krvi in ker so odvzemi krvi v dopoldanskem času, organizatorji krvodajalskih akcij vidijo v tem oviro. Uradna organizacija, ki organizira krvodajalske akcije na ptujskem območju, je Rdeči križ. Za pridobivanje novih krvodajalcev pripravljajo predavanja po vaseh, šolah, gasilskih domovih itn., organizirajo pa tudi ogled njihovega dela za osnovnošolce ter vse, ki jih utegne zanimati, kako odvzem krvi in nadaljnje raziskave potekajo. Seznanjajo jih predvsem s prednostmi krvodajalstva, kaj pomeni darovanje krvi in kdo jo potrebuje ter poudarijo, da je to nalozba za prihodnost.

»Vsak potencialni darovalec mora najprej izpolniti vprašalnik, ki med drugim vsebuje vprašanja o splošnem počutju, prebolelih boleznih, morebitnih potovanjih v dežele tretjega sveta ter tudi o dejavnih tveganja, kot so na primer odnosi z istospolnim partnerjem ter prostitucija. Slednje odslovimo, saj



Martinu Golenku, ki je 14. januarja stotič daroval kri, so v ptujski bolnišnici pripravili krajšo slovesnost.

zaradi tveganja niso primerni darovalci. Temu sledi meritev krvnega pritiska in odvzem vzorca krvi z namenom, da določimo hemoglobin in krvno skupino darovalca. Preverimo tudi, ali bodoči krvodajalec nima bolezni, ki bi se lahko prenesla s krvjo, kot je hepatitis ali virus HIV. Sledi pregled pri zdravniku, ki bodočemu darovalcu posluša srce in pljuča ter ga stehta in tako določi primerno količino krvi, ki jo lahko daruje. Moški lahko kri darujejo vsake tri mesece, ženske pa vsake štiri. Vsi krvodajalci ob tem humanem dejanju skrbijo tudi za svoje zdravje, saj pri rednih pregledih krvi hitreje odkrivamo nekatere morebitne zdravstvene težave,«

je o preventivnem postopku pred prvim odvzemom krvi povedala Marija Šeruga Doliška.

V ptujski bolnišnici na transfuziološkem oddelku opravljajo odvzeme krvi vsak delovni ponedeljek in četrtek med 7. in 11. uro. Vsi, ki želijo darovati kri, dobijo o tem tudi vse potrebne informacije, lahko pa pokličejo tudi na telefonsko številko 749 1437. Na transfuziološkem oddelku imajo Register nesorodnih dajalcev kostnega mozga, interesi pa lahko tam izpolnijo tudi pristopno izjavo za darovanje organov po smrti. Vse te informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na spletni strani www.sb-ptuj.si

DRUŠTVO ARS VITAE

društvo za pomoč odvisnikom od nedovoljenih drog

- svetovanje in pomoč odvisnikom, staršem, osipnikom, žrtvam nasilja in zlorab, dolgotrajno brezposelnim in vsem drugim družbeno izključenim posameznikom ... -



Likovna kolonija Bežji čopič, kurent gre

Dobrodelno društvo Leo klub Ptuj je letos v času kurentovanja organiziralo že četrto tradicionalno dobrodelno likovno kolonijo *Bežji čopič, kurent gre*. Letos so se člani kluba odločili, da jo organizirajo skupaj z učenci OŠ Ljudski vrt. Tako so v 3. c-razredu, pod mentorstvom učiteljice **Mime Terbuc** izdelali prekrasne slike na temo pustne maske. Dela so bila razstavljena

tudi v Regijskem višješolskem in visokošolskem središču na Ptuj. Izkupiček od prodanih slik bodo učenci podarili svojim vrstnikom, ki so potrebni pomoči. Žal je takih primerov vedno več in prav je, da se tega zavedamo vsi, tako odrasli kot tudi otroci.

Mateja Širec,
predsednica Leo kluba Ptuj



Zunaj uj, notri fuj

Mojca Lešnik

V glavi se nam vrti od obilja informacij, s katerimi nas bombardirajo televizija, radio, časopisi in računalniki. Naše življenje je nenehni tek iz službe domov, po raznih opravkih, pa spet v službo. Mi pa skušamo sami vse te informacije in vtise dneva predelati v za nas »prebavljivo« obliko. Zdravo telo je sicer doraslo stresu moderne življenja in ga lahko sprejme kot kreativni izziv, toda večina nas ne upošteva ravnovesja med stresom in počitkom. Ignoriramo dejstvo, da mora naše telo nositi naokrog ta dodatni balast (zraven nezdrave prehrane, premalo počitka, prevelike telesne teže ...)

24 ur na dan in da se pod dodatno težo telo utruja. Izčrpani kapituliramo.

Našo celotno energijo (in naš denar) porabimo za to, da predstavimo svojo zunanost. Grdo pa ravnamo s svojo notranostjo. Tako na primer verjamo, da smo zadovoljni, če so zadovoljene naše želje. Medtem se morda upira naše črevesje, ker smo preveč jedli, naša pljuča so obremenjena s kajenjem, naše ledvice s kavo, kljub temu pa smo prepričani, da smo uživali v izrednem kosilu, pokadili dobro cigareto in popili odlično kavo. In potem smo šokirani, če zbolimo. Celo prepričani smo, da naše zdravje ni odvisno od našega vedenja in pripisujemo krivdo genom, starosti ali usodi.

Naše telo lahko primerjamo s tovarno: naši organi so tovarniški delavci, mi smo delodajalci. Če predpostavljenega nikoli ni v tovarni in se ne zanima za pritožbe delavcev (tako zelo smo namreč zaposleni s svojimi »lastnimi« zadevami, da ne vidimo, kako delavci trpijo zaradi slabih delovnih pogojev, da so preobremenjeni ali premalo plačani), potem so delavci jezni in razočarani. Tako ali stavkajo ali pa vsi skupaj dajo odpoved. Tovarna se ustavi, ni več produktov, ki bi jih proizvajali in ostane delodajalec, ki se poskuša pogajati z delavci. Toda njegova moč je zlomljena, če so delavci že ustavili tovarno. Morda svojega dela več ne bodo prijeli in tako bo ta delodajalec izgubil svojo možnost preživlja-

nja. Tak problem se lahko pojavi čez noč.

Nasvet

Najhitrejša in najučinkovitejša metoda razstrupljanja telesa je post. Najbolje je, da se ga lotite spomladi, ko se prebuja narava. Nekoč so se ljudje postili tudi po trideset, štirideset dni. Za sodobnega človeka pa so primernejši kratki, vendar redni posti, denimo enodneven post ali sadni dan dvakrat na mesec. Postni dan lahko izkoristite tudi za dodatno sproščanje in harmoniziranje.

Več informacij o zdravi prehrani, zdravem načinu življenja, o osebni rasti: agharti@siol.net ali trgovina z naravnimi izdelki AGHARTI, Potrčeva c. 2.

Vožnja po križiščih s krožnim prometom

Janez Strelec

Na naše ceste na Ptuj in tudi v Sloveniji so krožna križišča oziroma križišča uvedli dokaj pozno, čeprav so se v tujini izkazala kot dobra rešitev vodenja prometa na vozliščih več cest. Z uvajanjem krožišč dosežemo: večjo prepustnost križišč, umirjanje prometa, zmanjševanje najtežjih posledic trkov (mala hitrost) in zmanjševanje emisij škodljivih izpušnih plinov.

Na Ptuj in v bližnji okolici smo v zadnjem času dobili več križišč. Pri spremljanju prometa ugotavljamo, da se vozniki ne ravna po pravilih, ki veljajo pri vožnji na križiščih. Največ težav imajo vozniki, ki imajo vozniško dovoljenje daljši čas in se v avtošoli niso učili vožnje po krožišču.

Krožišče je smerno vozišče krožne oblike, po katerem vozijo vozila okoli sredinskega otoka v nasprotni smeri urinega kazalca, kar zapovedujeta prometna znaka križišče s krožnim prometom in obvezna smer desno.

Krožišča delimo na enopasovna in na dvo- ali večpasovna. Vozila, ki so že v krožišču, imajo prednost pred vozili, ki se vključujejo vanj. Da gre za stransko cesto, opozarja voznike, ki se vključujejo v krožišče, prometni znak križišče s prednostno cesto. Vozilo, ki se približuje krožišču, se v primeru prostega krožišča ne ustavlja, temveč z zmanjšano hitrostjo zapelje desno v krožišče. Pri vključevanju v krožišče ne aktiviramo smernega kazalca, le tega aktiviramo, ko krožišče zapuščamo, da ostali vozniki vidijo našo namero. Pri zapuščanju krožišča moramo dati prednost kolesarjem in pešcem.

V večpasovnih krožiščih veljajo nekatere posebnosti. Pri vključevanju v krožišče z dvema ali več prometnimi pasovi, se lahko vključimo na zunanji prometni pas, če zapustimo krožišče na prvem izvozu, na notranji prometni pas pa, če zapustimo krožišče na katerem od naslednjih izvozov. Izključevanje iz krožišča izvedemo samo iz zunanjšega prometnega pasu in nikoli iz notranjšega. Če vozimo

po notranjem prometnem pasu in želimo krožišče zapustiti, se najprej dobro prepričamo, da ne oviramo vozil na zunanjem pasu, aktiviramo desni smerni kazalec in se razvrstimo na zunanji prometni pas ter tako zapustimo krožišče. Če se ne moremo razvrstiti na zunanji prometni pas zaradi vozil, ki že vozijo po zunanjem prometnem pasu, izključimo desni smerni kazalec, naredimo še en krog in se pravočasno razvrstimo na zunanji pas za izvoz iz krožišča. Na krožišču se ne ustavljam ali vozimo nazaj. Največ kršitev pravil je pri zapuščanju krožišča, saj vozniki zapuščajo krožišče neposredno z notranjšega pasu ter tako zapirajo pot vozilom, ki vozijo po zunanjem pasu. Zelo dober animiran prikaz varne vožnje na krožišču, si lah-

ko ogledate na internetni strani www.varna-voznja.si. Upam, da bo tudi ta članek pripomogel k večji varnosti v cestnem prometu, za kar moramo skrbeti vsi udeleženci cestnega prometa.



Vožnja po dvopasovnem krožišču.



Voznik rdečega vozila naredi še en krog, ker se ni pravočasno razvrstil.



Pri vključevanju počakamo vozila na krožišču.



Kolesarji kolesarskega kluba Perutnina Ptuj so fit in naravni!

Kolesarski klub Perutnina Ptuj je 30. januarja na novinarski konferenci v hotelu Primus predstavil letošnjo izbrano tekmovalno ekipo, Perutnina Ptuj 2008 UCI Continental Team. V letošnjo sezono vstopajo popolnoma prenovljeni. Novi zeleni dresi s sloganom **Naravno fit** predstavljajo vizijo in filozofijo njihovega generalnega sponzorja.

Besedilo in foto: **Staša Cafuta**

Kolesarski klub Perutnina Ptuj je 30. januarja na novinarski konferenci v hotelu Primus predstavil letošnjo izbrano tekmovalno ekipo, Perutnina Ptuj 2008 UCI Continental Team. V letošnjo sezono vstopajo popolnoma prenovljeni. Novi zeleni dresi s sloganom **Naravno fit** predstavljajo vizijo in filozofijo njihovega generalnega sponzorja.

Izbrano tekmovalno moštvo predstavljajo že znana imena profesionalnega kolesarstva, pa tudi nekaj novih imen. Kolesarji: **Mitja Mahorič, Kristijan Koren, Matej Stare, Gregor Gazvoda, Matej Marin, Matija Kvasina, Radoslav Rogina, Andrej Omulec, Kristijan**

Durašek, Jure Kocjan, Luka Rakuša, Kristjan Fajt. K dosseganju začrtanih ciljev pa bo skrbela že znana podporni ekipa: direktor kluba **Rene Glavnik**, predstavnik ekipe **Samo Glavnik**, trener **Srečko Glivar**, maserja **Dušan Kovačič** in **Danijel Kvasina** ter mehanika **Boštjan Pihler** in **Marjan Kelner**.

»Perutnina Ptuj ostaja neločljivo povezana s svojim kolesarskim klubom. Športna aktivnost je najbližje naši filozofiji, zato tudi vsa podpora ambicioznemu kolesarskemu klubu. Zadovoljen sem, da je ekipa izbrala kakovostne kolesarje, ki predstavljajo klub, Ptuj in Slovenijo,« je zbrane nagovoril **dr. Roman Glaser**, predsednik upravnega



Kolesarski klub Perutnina Ptuj. »Za vrhunsko kolesarjenje ni dovolj le vrhunska fizična pripravljenost. Potrebna je tudi psihična vzdržljivost in sposobnost.«

odбора Kolesarskega kluba PP. Kolesarski tim ima nove svetlo zelene drese s sloganom naravno fit. In prav to po besedah Glaserja udeležujejo s tekmovalci na kolesih. Direktor kluba Rene Glavnik pa je prepričan, da je vsak izmed vseh dvanajstih kolesarjev edinstven. »Vsak je resen konkurent svetovni konkurenci. Letošnje Olimpijske igre v Pekingu so nedvomno največji izziv vsem našim kolesarjem.« Radoslav Rogina in Matija Kvasina že imata vstopnico za

nastop na Kitajskem. »Za nami so težke priprave, pred nami pa naporna sezona. Na nas lahko računate,« je sklenil novinarsko konferenco trener moštva Srečko Glivar. Medtem pa so kolesarji že nastopili na dvo tedenski 1.850 kilometrov dolgi dirki po Kubi. Del kolesarskega moštva je opravil priprave na letošnjo tekmovalno sezono na toplih Kanarskih otokih. Več o aktualnih dogodkih lahko preberete na: www.cyclingpp.com

Najboljši slovenski bokсар bo to pomlad izzval evropskega prvaka Jacksona Oseija Bonsuja

Ivo Kornik

Foto: **Črtomir Goznik**

»Zavec, Zavec, Zavec, vsi govorijo samo o tem Zavcu. Naj si še tako prizadevajo, me ne morejo prestrašiti. Nokavtiral ga bom, četudi bom moral za to oditi v Nemčijo ali Slovenijo, kajti jaz sem kralj Evrope. Kmalu bom tudi vladar sveta!« se je v pogovoru za Sport Wereld, največji športni časnik v Flandriji, razhudil **Jackson Osei Bonsu**, potem ko je 12. januarja pred svojimi privrženci v Antwerpnu po točkah premagal Francoza **Brica Faradjija** in tretjič ubranil naslov evropskega prvaka v velterski kategoriji (do 66,678 kg). Za 26-letnega Belgijca, či-



Dejan se zavzeto pripravlja na pomemben dvoboj.

gar korenine segajo do Gane, je bila to že 27. zmaga, 23. z nokavtom, medtem ko je grenkobo poraza izkusil enkrat samkrat.

Precej več spoštovanja je do slovenskega šampiona pokazal Jacksonov trener in menedžer **Renald De Vulder**. »Zavec, ki

je še neporažen, je prav gotovo nevarna stranka. Tehnično je zelo dobro podkovan, povrhu ima tudi močan udarec. Ne, z njim ne bo šale, zato bi veliko raje videl, če bi se Jackson z Dejanom pomeril nekje v Belgiji. Toda bojim se, da to ne bo izvedljivo, kajti Nemci,

pri katerih živi in vadi Zavec, so finančno precej močnejši od nas,« je našega najboljšega boksarja že proučil De Vulder. Osei Bonsu si zaradi tega, kje bo branil lovoriko, še zdaleč ne beli glave. Več kot očitno je, da podcenjuje Ptujčana, kar je

mogoče sklepati tudi po tem, da prehiteva dogodke – že razmišlja o prihodnjih tekmečih. Tako si je za 3. maj že rezerviral termin, ko naj bi prostovoljno branil naslov evropskega prvaka, čeprav ni nujno, da ga bo imel takrat še v lasti. Za nameček temnopolti Belgijec ne skriva, da bi se silno rad postavil po robu neprekosljivemu Floydju Mayweatherju mlajšemu, svetovnemu prvaku po različici WBC, saj se ga je javno odpravil izzvat celo v ZDA.

Če drugega ne, pa Sugarju, kakršen je vzdevek Oseija Bonsuja (spodobil si ga je kajpak pri legendarnem Sugarju Rayu Robinsonu, op. p.), ni mogoče očitati pomanjkanja človeškosti.



Ko je, denimo, junija lani s silovito levico spraval na hrbet Italijana **Cristiana De Martinisa**, ki je nato nezavesten obležal za kakšne pol ure, ga je naslednje jutro prvi obiskal v bolnišnici. Jackson tudi sicer slovi po strahovitih nokavtih.

Zavec, ki je prav tako nadvse uspešno preстал generalko za dvoboj za evropsko krono, ko je 19. januarja s tehničnim nokavtom v četrti rundi prisilil k vdaji Nemca **Pietra d'Alessia**, se z Jacksonovimi grožnjami sploh ne obremenjuje. V nekem pogledu jih celo razume. »To, da proti meni napoveduje zmago, je nekaj povsem normalnega. Le

kaj bi si o njem mislil, če bo govoril, da bo izgubil?» je takšnih in drugačnih besednih dvobojev že vajen Mr. Sympathikus, ki se lahko pohvali že s 24 zmagami, od katerih jih je štirinajst dosegel z nokavtom. Ringa doslej še ni zapustil sklonjene glave. Prepričan je, da bo pri tem ostalo tudi po obračunu s skoraj natanko pet let mlajšim Belgijcem. »Kot vedno bom storil vse, da zmagam, držal pa se bom preverjenega recepta, kajti zmagovite formule se ne menja, mar ne?» je napovedal 31-letni Ptujčan, ki bo tekmeča poskušal telesno zlomiti. Zaveda se, da to še zdaleč ne bo preprosto. »Od vsega začetka mu

bom poskušal vsiliti svoj ritem. Nikakor pa mu ne smem dovoliti, da bi on postavljaval pravila igre,« je omenil Zavec.

Osei Bonsu bo prej ali slej najkakovostnejši in najmočnejši boksar, s katerim je imel doslej opravka. »Čeprav bo to verjetno najtežja borba, kar sem jih imel v karieri, se je že neizmerno veselim, saj mi bo hkrati največji izziv. V nasprotju z veliko svetovnimi prvaki je namreč evropski šampion le eden,« je še poudaril najboljši slovenski boksar, ki je s predčasno zmago nad d'Alessiom na lestvici združenja IBF prehitel dva tekmeča, tako da je zdaj na 13. mestu. Najbolje mu še vedno

kaže po različici WBO, kjer je peti izzivalec ameriškega svetovnega prvaka Paula Williamsa. Organizacija WBA pa ga uvršča na 7. mesto.

Z morebitno zmago nad evropskim prvakom, ki je na četrtem mestu v točkovanju WBC, bi se prej ko ne prebil tudi v ospredje omenjenega združenja, s čimer bi zaokrožil poker asov oziroma uvrstitev med najboljše velterkategorije na lestvicah vseh štirih najpomembnejših organizacij. Ring je torej prost za nov Dejanov korak proti svetovnemu vrhu!

Tilen Vidovič je zlati fant

Tilen Vidovič je zelo mlad Ptujčan, ki se že pri štirinajstih letih lahko pohvali z odličnimi rezultati na športnem področju. Zelo resno trenira kar dva športa. V lanskem letu mu je uspelo doseči dva zavidljiva rezultata. V judu je dosegel naslov državnega prvaka do šestdeset kilogramov, hkrati pa je dosegel naslov štirikratnega državnega prvaka v veslanju v kajaku. Konec prejšnjega šolskega leta je prejel pokal za najboljšega osnovnošolskega športnika.

Besedilo in foto: Staša Cafuta

Na vprašanje, kako to, da trenira tako zelo različna športa, odgovarja, da se športa časovno ne prekrivata, saj so judo treningi in tekmovalna pretežno v zimskem in spomladanskem času, medtem ko je veslanje skoncentrirano na poletni čas. »Športa sta zelo različna, vendar oba zahtevata veliko moči in koncentracije.« Judo je začel trenirati, ko je imel pet let, veslanje trenira zadnja štiri leta. Za judo ga je navdušila teta, ki ga je peljala na trening. Veslanje pa je bilo dolgo časa njegova želja in neko poletje je začel trenirati zgolj rekreativno, vendar so ga, glede na to, da je zelo tekmovalne narave, hitro navdušile tudi tekme.

Izkušnje iz prejšnjih let ter trdi treningi

Državno prvenstvo v judu je potekalo aprila v Ravnah na Koroškem. »Na prejšnjih državnih prvenstvih sem velikokrat pod-

legel pritiskom, zato je bilo tudi lani psihološko težko.« Trenira za Judo klub Drava Ptuj, njegov trener juda je **Vlado Čuš**. V preteklosti ga je treniral tudi **Sebastian Kolednik**. Veslanje vadi pod okriljem **Marjana Habjaniča** in je član Brodarskega društva Ranca Ptuj. Veslanje oziroma kajak uri od aprila do septembra. Treningi so intenzivni in med počitnicami potekajo dvakrat na dan. Vesla kajak enojec (K-1) in kajak, v katerem veslata dva tekmovalca (K-2), njegov partner je **Darko Štrucl**. V njegovi starostni kategoriji potekajo tekmovalna na dve razdalji. Na 500 in 1000 metrov. Lahko tekmuje tako v enojcu kot tudi v dvojcu. Državno prvenstvo v kajaku in kanuju na mirnih vodah za mladince in za mlajše, na katerem je osvojil zlato medaljo, je potekalo septembra na novi progi za veslanje na Ptujskem jezeru. Prvi dan so potekale tekme na 1000

metrov (K-1 in K-2), ta dan je dosegel dve prvi mesti v K-1 in K-2. Naslednji dan so potekale tekme na 500 metrov, tudi tam je dosegel ponovno prvi mesti na K-1 in K-2.

In kaj bo počel »zlati fant« v letu 2008? »To leto bo zagotovo prelomno, saj grem jeseni v srednjo šolo. Tam me čaka še več učenja!« Pri judu bo začel tekmovali kot kadet in želi si dobrih rezultatov, saj je pri tej kategoriji veliko mednarodnih tekem, ki se jih namerava udeležiti. Pri veslanju želi doseči časovno normo za državno

reprezentanco, ki mu omogoča udeležbo na kvalitetnih mednarodnih tekmah. Prostega časa ima že zdaj zelo malo. A ko ga vendarle ima, ga izkoristi za učenje kitare in igranje računalniških iger.

Predsednik judo kluba Ptuj Vlado Čuš: »Tilen Vidovič trenira v Judo klubu Drava Ptuj že od malih nog. Vedno se je izkazoval s prizadevnostjo, borbenostjo in veliko željo po napredovanju v znanju tehnike. V letu 2007 je



Lani je dobil pokal za najboljšega ptujškega osnovnošolskega športnika in učenca.

osvojil naslov državnega prvaka pri starejših dečkih v kategoriji do 60 kg, prav tako je osvojil več kolajn na tekmovanjih za Slovenski pokal in različnih mednarodnih prvenstvih. Prepričan sem, da bo imel ob nadaljnjem prizadevnem delu veliko možnosti, da se uvrsti v kadetsko reprezentanco Slovenije za Evropsko prvenstvo 2008. Še večja priljubljenost ga čaka v letu 2009, ko bo na programu tudi olimpijada mladitih.«



Mojstrica borilnih veščin Polonca Zorman

Ptujčanka Polonca Zorman je mojstrica borilnih veščin, kakršno v Sloveniji težko najdemo. Ima črni pas v karateju (2. DAN), aikidu (1. DAN), iai-doju (1. DAN), ken-jutsu (1. DAN) in je mojstrska kandidatka v kendo (1. KYU). Izkazala se je tudi kot tekmovalka, saj je bila državna prvakinja in viceprvakinja v mečevanju ter ima več osvojenih medalj s karate turnirjev. Velikokrat je demonstrirala borilne veščine na raznih prireditvah. Je predsednica društva Akademije bojevnških veščin Ptuj. Njeno najljubše orožje so noži sai, ki jih je promovirala filmska Elektra, s katero jo zraven bojevnške spretnosti povezuje tudi videz.

Vlado Novak

Foto: Silvester Vogrinc

Kako ste začeli vaditi borilne veščine?

V srednji šoli sem razmišljala o poklicu policistke, zato sem si želela nabrati nekaj znanja in spretnosti iz borilnih veščin. Leta 2001 sem se oglasila na Akademiji bojevnških veščin na Ptuj. Ko sem videla treninge, so me borilne veščine povsem prevzele. Takoj sem vedela, da je to zame. Po končani srednji šoli sem v Mariboru študirala ekonomijo in ostala v ptujskih borilnih veščinah.

Kako je z ženskami v borilnih veščinah? Ali imate kaj vzornic?

Ženske se v borilnih veščinah

dobro znajdemo in počutimo. Mene so zmeraj navduševale filmske bojevnice in tajne agentke, kot Xena, Nikita, Alias. Najbolj všeč mi je Jeniffer Garner v filmih Elektra in Dardevil. Prav tako sta mi všeč Shanon Lee, hčerka legendarnega Bruce Leeja, in Miyako Fujitani, mojstrica aikida in žena igralca ter mojstra Stevena Seagala.

Zakaj vadite toliko različnih borilnih veščin?

Zato ker ne obstaja ena sama popolna borilna veščina. Zame karate in aikido tvorita celoto na področju goloroke samoobrambe. V karateju je veliko udarcev s pestjo in brc z nogami, med-



Polonca Zorman, mojstrica borilnih veščin in ekspertka za nože sai je slovenska Elektra.

tem ko aikido vsebuje prijeme, vzvode in mete. V mečevanju pa predstavljajo celoto iai-do, veščina s katano, samurajsko sabljo, ken-jutsu, veščina sparingov z dolgim, kratkim mečem ter dva mečema, in kendo, športno mečevanje.

Zakaj ste se navdušili ravno za nože sai?

Mojstri karateja kot dodatek

k osnovni veščini v klubu vadimo z različnimi orožji, kot so nunchaki, tonfa, palica idr. Meni so najbolj všeč sai. Trener Silvester Vogrinc me je naučil osnovnih in naprednejših tehnik, sprainge in kato. Dal mi je še DVD-je dveh svetovnih avtoritet za sai, Fumie Demure in Georga Alexandra. V prostem času se tako izpopolnujem še sama. Seveda pa moja vzornica za sai ostaja Elektra.

Zakaj vaditi borilne veščine?

Ker predstavljajo dober način, kako izgraditi vzdržljivost, moč in spretnost ter ohraniti zdravje. Pozitivno vplivajo na samozavest, značaj in duhovno rast. Meni pomenijo tudi izvrstno sprostitiv in zabavo. V našem društvu vadimo tako mladi kot tisti starejši, ki iščejo rekreacijo. Najbolj pomembno mi je pozitivno vzdušje na treningih ter prijateljske in športne vezi, ki nas povezujejo.

Naslov državne prvakinja in poškodba najboljše ptujske športnice

Uroš Esih

Fotoarhiv AK Cestno podjetje Ptuj

Po tem ko je Nina Kolarič sredi januarja na prvem dvoranskem tekmovanju skočila 637 centimetrov, so bila pričakovanja pred nadaljevanjem zimske sezone upravičeno visoka. S kvalitetnim in obsežnim treningom sta s trenerjem Gorazdom Rajherjem uspela še dodatno dvigniti nivo forme pred dvoranskim državnim prvenstvom, ki je potekalo drugo februarso soboto v Ljubljani. Kot se je kasneje izkazalo, je bil za njen prvi

dvoranski državni naslov dovolj en sam skok, ko je v prvi seriji skočila 6,09 metra. V zaključni fazi zaleta drugega skoka je v mečni mišici začutila bolečino, zato skoka ni izpeljala do konca. Ker ni hotela po nepotrebnem tvegati še hujše poškodbe, je zaključila tekmovanje in kot se je pokazalo v nadaljevanju, tudi zimsko sezono. Kljub temu pa ostajajo razlogi za optimizem najboljše ptujske športnice v letu 2007 pred nadaljevanjem sezone,

predvsem v smislu zagotavljanja boljših pogojev priprav in naba-ve opreme. Kolaričeva je namreč podpisala pogodbo z Atletsko zvezo Slovenije. Slednja je letos na predvečer slovenskega kulturnega praznika podpisala pogodbe s štiridesetimi slovenskimi atleti in mednje razdelila 215 000 evrov, največ doslej. Atleti so razdeljeni v tri kakovostne skupine glede na vrednost rezultata po t. i. madžarskih tablicah. Kolaričeva spada v drugo skupino (od 1100 do 1149 točk), ki ji zagotavlja letno pogodbo v višini 4000 evrov, poleg tega pa je tudi članica mlade selekcije AZS do

23 let, ki ji prinaša še dodatnih 1800 evrov. AZS vodi pametno dolgoročno vlaganje v vrhunsko atletiko, ki bo tudi v prihodnje zagotavljala najvišje rezultate na svetovni ravni, obenem pa s tem razbremenjuje klube, katerih primarna naloga ostaja skrb za bazo slovenske atletike.

S četrtem mestom na Belem krosu v Beogradu konec januarja, ki se ga je udeležilo osem držav, se je izkazala Maja Veselič v konkurenci mlajših mladink (letnik 1991 in 1992). 3000 metrov dolgo kros progo v pravem pomenu besede – z blatnimi deli in klan- cem z višinsko razliko 25 metrov



– je pretekla v 12 minutah in 0,8 sekundah, na koncu pa je zaostala samo za prvo trojico. Po besedah njenega trenerja Aleša Bezjaka, je Maja na dobri poti, da se razvije v odlično tekačico na srednjih in dolgih progah.

Prvo soboto v februarju so se veterani zbrali v Ljubljani na dvoranskem mitingu. Poročamo lahko o novem državnem rekordu **Mikija Prstca** v teku na 60 metrov. S časom 7,80 sekunde je dosegel najboljšo znamko za starostno kategorijo M50 (starost od 50 do 55 let). Po posebnem preračunu s pomočjo starostnega faktorja je bil to najboljši rezultat mitinga v vseh kategorijah



Nina Kolarič, Atletski klub Cestno podjetje Ptuj.

teka na 60 metrov. Rezultat 7,80 sekunde v kategoriji M50 upoš-

tevaje starostni faktor je enak rezultatu 6,95 sekunde v absolutni kategoriji. Z drugimi besedami to pomeni, da Prstec pri svojih letih dosega podobne rezultate kot jih je dosegal v času, ko je bil aktivni tekmovallec – takrat je njegov osebni rekord znašal 6,90 sekunde.

Dan kasneje je v Ljubljani sledilo še državno dvoransko prvenstvo za pionirje v kategoriji U12 in U14. V teku na 60 metrov si je bronasto odličje

pritekel **Aljaž Brlek** (U14) s časom 8,32 sekunde. Ostalim pa je zmanjkalo nekoliko športne sreče, saj so osvojili štiri četrta mesta. Z dvema je nase znova opozorila **Maja Bedrač**, ki je kar dve leti mlajša od vrstnic v kategoriji U12. Tako v skoku v daljino (412 centimetrov) kakor v teku na 60 metrov (9,16 sekunde) je postavila svoje osebne rekorde. Četrta sta bila še **Maruška Korpič Lesjak** (U14) na 60 metrov z ovirami (10,56 sekunde) in **Žan Petek** (U14) v skoku v višino (135 centimetrov).

Na Ptujju imamo najlepše in najboljše nemške ovčarje

Velikokrat očem širše javnosti prenekateri uspehi tukaj živečih ljudi niso znani. Za njih ve le peščica ljudi, ponavadi najožji prijatelji. In prav je, da nas v naše uredništvo obveščate o takšnih in drugačnih uspehih, ki jih naši Ptujčani in Ptujčanke dosegajo tako doma kot v širnem svetu.

Staša Cafuta

Fotoarhiv psarne Zlatolična

Ptujčana **Dušana Travnikarja**, lastnika psarne Zlatolična, že od rojstva spremljajo nemški ovčarji, ki jih je šolal in vzrejal že njegov dedek. Začetki psarne segajo v leto 1988, ko je bila kupljena prva vzrejna psica, s katero se je začela načrtna vzreja nemških ovčarjev, vse z namenom izboljšanja kvalitete in sledenju standardov. Uradno pa je bila psarna Zlatolična registrirana leta 1993, takoj ko je bila sprejeta v Kinološko zvezo Slovenije v mednarodni kinološki organizaciji (FCI). Vse od ustanovitve psarne pa do lanskega leta je bilo enaindvajset paritev, opravljenih v matični deželi nemškega ovčarja in trideset v Sloveniji. Skupno so vzredili okrog sto osemdeset mladičev in to vse z enim samim ciljem: vzrediti zdravega, lepega, karakternega psa in usmeriti ljudi, da si kupijo rodovniškega nemškega ovčarja.

Prisotni na vseh odmevnih kinoloških razstavah

In kot se za vsako resno psarno spodobi, se tudi oni udeležujejo številnih razstav oziroma tekmovanj po Evropi. Lani so bili celo čez lužo, v Kaliforniji. Kinološka zveza Slovenije je izbrala njihovega psa (Dexa Zlatoličnega), da zastopa barve Slovenije v »Eukanuba World Challenge 2007«. Osemletni Dex je zmagal na enainšestdesetih razstavah in bil med nemškimi ovčarji trikrat proglašen za psa leta v Sloveniji. Pred kratkim pa je postal tudi prvak Slovenije v lepoti, veteranski prvak Slovenije v lepoti in internacionalni prvak. Opravljene ima tri (IPO-3) najvišje delovne izpite in nemško ter slovensko vzrejno dovoljenje. Pred dnevi pa so iz Belgije dobili njegovo internacionalno prvaštvo INT-Ch (prvak vsaj dveh držav). Solastnik tega šampiona

je **Branko Purgaj** iz Gornje Radgone.

Skupno imajo devet šampionov in večkratne zmagovalce specialnih in vzrejnih razstav doma in v tujini. Lani so na svetovni vzrejni razstavi za nemške ovčarje v Braunschweigu v Nemčiji s psico Nicco Zlatolično osvojili naslov svetovne prvakinje v razredu od 18 do 24 mesecev. Izgleda, da je lansko leto bilo res srečno za njihovo psarno, saj je štiriletni pes Lero Zlatolični, katerega lastnik je Ptujčan **Bogomir Petek - Mišo**, postal Prvak Slovenije v lepoti.

Vzreja vrhunskih psov je povezana z velikimi stroški. »Velika zahvala gre predvsem zvestim sponzorjem, ki nam pomagajo že vrsto let. To so predvsem goreči ljubitelji nemških ovčarjev in nekateri tudi lastniki psov naše vzreje. Rad bi se zahvalil tudi vsem ostalim, ki nas podpirajo in verjamejo v naše uspehe, predvsem pa moji družini, brez katere mi vse to ne bi uspelo,« pove D. Travnikar. Cena mladička je od 400 do 700 evrov, odvisno od tega, kje je paritev. V Nemčiji se cene gibljejo med




Dex Zlatolični na predstavitvi.

1.000 in 3.000 evri. Kot zanimivost še pove, da bi lahko psico Axo (mamo Dexa) prodali za 35.000 evrov, Dex je imel ponujeno ceno 50.000 evrov. Ko je bil Yago vice prvak sveta med nemškimi ovčarji leta 2004, so zanj ponujali kupci 30.000 evrov. Kupci psov za velike vsote so iz Arabije, Japonske, Malezije in Tajske. Cene svetovnih prvakov, starih nad dve leti, dosežejo tudi vrtočljivo ceno nad 400.000 evrov.

»Kljub visokim vsotam se vse ne proda, saj potem nimaš več materiala za nadaljnjo vzrejo,« še razlaga dejstva Dušan. Njihovi psi so sedaj tudi pri lastnikih na Kanarskih otokih, v Nemčiji, Ukrajini in celo na Tajskem.



PROGRAM marec		MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ	02 749 32 50 <i>info@mgp.si</i> <i>www.mgp.si</i>
ZA OTROKE			
Sobota, 1. 3., ob 10.00	Vinko Möderndorfer: MIŠI V OPERNI HIŠI , GOML (Gledališče za otroke in mlade) - za abonma Kresnička in izven		
Sobota, 1. 3., ob 11.30	Vinko Möderndorfer: MIŠI V OPERNI HIŠI , GOML (Gledališče za otroke in mlade) - za abonma Zvezdica in izven		
PREMIERA			
Četrtek, 27. 3., ob 19.30	Jordi Galcerán: METODA GRÖNHOLM , režija Nenni Delmestre. Igrajo: Aljoša Ternovšek, Alenka Tetičkovič, Kristijan Ostanek in Vladimir Jurc. Ponovitev: sobota, 29. 3., ob 19.30 – za izven		
ABONMA TESPIS ORFEJ IN IZVEN			
Petek, 28. 3., ob 20.00	Jordi Galcerán: METODA GRÖNHOLM		
ZA ODRASLE IN MLADINO			
Sobota, 1. 3., ob 19.30	Tadej Toš, William Shakespeare: HAMLET , »Stand up« komedija - za izven		
Sobota, 8. 3., ob 19.30	Rokgre: PAVLEK , monokomedija – za izven		
NA GOSTOVANJU			
Sobota, 8. 3., ob 19.30	Tadej Toš, William Shakespeare: HAMLET , »Stand up« komedija - v SLG Celje		
Četrtek, 13. 3., ob 20.00	rokgre: SIRUP SREČE - v Ravnah na Koroškem		
Sreda, 19. 3., ob 20.00	Tadej Toš, William Shakespeare: HAMLET , »Stand up« komedija - v Rušah		
Nedelja, 30. 3., ob 20.00	Matej Bor: RAZTRGANCI/ UČENCI IN UČITELJI , partizanski učni komad po drami Mateja Bora, produkcija Mestno gledališče Ptuj in E. P. I. center Ljubljana, koprodukcija Cankarjev Dom Ljubljana - na festivalu Teden slovenske drame, Cankarjev dom Ljubljana		
Ponedeljek, 31. 3., ob 19.30	Lutz Hübner: MARJETKA, STR. 89 - v Trbovljah		



Program v marcu

KLUBSKI PROGRAMI

Petek, 7. marca, ob 20. uri

Jazz koncert zasedbe Samo Šalamon trio (SLO/ZDA)

Tim Berne – alto saksofon, Samo Salamon – kitara, Tom Rainey – bobni. Vstopnina 5 EUR, za dijake in študente 4 EUR, nekaj brezplačnih vstopnic pa je na voljo za udeležence tečajev v CID.

Petek, 14. marca, ob 19. uri

Potopis: Alžirija

Alžirijo, ki je zaradi političnih razmer zelo malo obiskana dežela, bo predstavil popotnik Radovan Riedl, ki se odlikuje s čudovitimi fotografijami puščavske pokrajine.

Petek, 21. marca, ob 20. uri

Punk/rock vikend

Got 3 punk – Message sent, paraziti 13, Mor@ons
Mlade skupine prihajajo iz Kranja, Tržiča in Ljubljane. Radovedni lahko prvi vtis o njihovem igranju dobite na <http://www.myspace.com/themorrons>.

Sobota, 22. marca, ob 20. uri

Maribor rock tour 2008 – Frame, Iraxana, Evileyes, Bluzirock
Ptuj bodo skupaj obiskali štirje mariborski rock bandi, ki se ponašajo z mnogo energije in zato na koncertu poskrbijo za energično muziko (www.myspace.com/iraxana in www.myspace.com/evileyesband). Vstopnine ni!

Petek, 28. marca, ob 19. uri

Potopis: Grenlandija

Damjan Končnik je pred kratkim napisal knjigo z naslovom Grenlandija – svet zase. Na treh potovanjih je odkrival ta veliki otok in njegovo okolico, med drugim tudi na legendarni raziskovalni ladji Explorer, ki je potonila novembra 2007 in na kateri je bil najbrž edini od Slovencev, prisoten kot povabljenec.

Na ogled je razstava slik Gregorja Samasturja

Razstavlja slikar in likovni pedagog, ki izjemno uspešno vodi likovno delavnico v Zavodu dr. Marijana Borštnarja Dornava.

SKUPNOSTNI PROGRAMI

Ponedeljek, 10. marca

Udeležba na zasedanju nacionalnega otroškega parlamenta

Letošnjega zasedanja NOP na temo »Zabava in prosti čas mladih« se bosta udeležila **Ana Reberc** z OŠ Gorišnica in **Klemen Lovenjak** z OŠ Zg. Leskovec kot izvoljena predstavnik otok s ptujskega območja ter **Vito Vidovič** z OŠ Podlehnik kot učenec – novinar.

NEFORMALNO UČENJE

Glinarjenje

Tečaj bo obsegal 4 srečanja, ki bodo potekala ob sredah pod mentorstvom **Lee Kolednik**. Namenjen je vsem, ki jih privlači oblikovanje s tem naravnim materialom. Cena za udeleženca je 30 EUR. Vključuje material, mentorstvo in žganje končanih izdelkov. Prijave sprejemamo do zasedenosti mest.

Začetni tečaj krojenja in šivanja

Tečaj bo vodila **Anja Milošič**, diplomirana oblikovalka tekstilij in oblačil. Namenjen je mladim, ki si želijo kreativnega oblačenja. Potekal bo ob sobotah dopoldan, začne se 1. marca. Udeleženci potrebujejo svoj šivalni stroj. Cena je 70 EUR.

MEDNARODNI PROGRAMI

Medn. mladinska izmenjava: Dnevnik mladega Evropejca

Poleti 2008 bomo na Ptuj gostili mednarodno mladinsko izmenjavo. Tema bo medkulturni dialog in aktivno državljanstvo mladih, saj je leto 2008 v Evropi posvečeno medkulturnemu dialogu. Ptujška ekipa je že oblikovana, sestavlja jo 6 mladih med 16. in 17. letom, vodila pa jih bo **Lea Kolednik**.

Udeležba na mednarodni mladinski izmenjavi na Finskem

Od 11. do 21. avgusta 2008 bo na Finskem potekala mednarodna mladinska izmenjava z naslovom Back to the forest. Tema je okoljska, udeleženci pa bodo mladi med 16. in 17. letom starosti. Ekipa se še oblikuje.

Udeležba na mednarodni izmenjavi v Franciji

Od 7. do 14. septembra 2008 bo v mestu St. Etienne potekala mednarodna izmenjava z naslovom Europalink. Namenjena je kulturi, medkulturnemu dialogu in medkulturnemu učenju, k sodelovanju pa so vabljeni mladi med 18. in 25. letom, ki jih zanima ta tematika. Zainteresirani pokličite v CID. Skupino iz Ptuj bo vodila **Magda Strmšek**.

Evropska prostovoljna služba – EVS

V letu 2008 je CID Ptuj postal koordinator EVS aktivnosti na ptujskem območju. To pomeni, da je pri nas mogoče dobiti informacije o možnostih vključitve v EVS v drugih evropskih državah, pa tudi da bomo prostovoljce iz tujine gostili pri nas.

Odpiralni čas:

Od ponedeljka do četrtega od 9. do 18. ure, v petek od 9. do 23. ure, v soboto od 19. do 23. ure. Tečaji, delavnice, prireditve, seminarji in druge oblike dela potekajo tudi izven tega časa po urniku. Čas brez organiziranih dogodkov je namenjen druženju, poslušanju glasbe, zabavi ter pobudam mladinskih skupin in organizacij, ki lahko prostore in opremo koristijo brezplačno!



V karnevalski dvorani so se od petka pa do torka zvrstili številni dogodki, med njimi tudi otroška maškara, v organizaciji Društva prijateljev mladine Ptuj in CID-a. Nagrade, ki jih je prispevala Pikapolonica, so prejeli: skupinska maska Dijaški dom Ptuj, 3 enakovredne družinske maske: Inaljanci, Mehikanci in Pike Nogavičke. Posebno nagrado je prejela družina vitezov. Foto: Sabina Ivančič



Na pustni torek je bilo veselo v vseh podjetjih in organizacijah. Slovenci iz ostalih krajev in mest se kar čudijo, da imamo na ta dan skoraj dela prost dan, saj Ptujčani spoštujemo tradicijo in se po stari šegi maskiramo! Veselo je bilo tudi v MO Ptuj, kjer so kuharji in kuharice pripravili »najbokšejši občinski golaž«.



V kostume in maske udeleženci vložijo ogromno truda, znanja in časa.

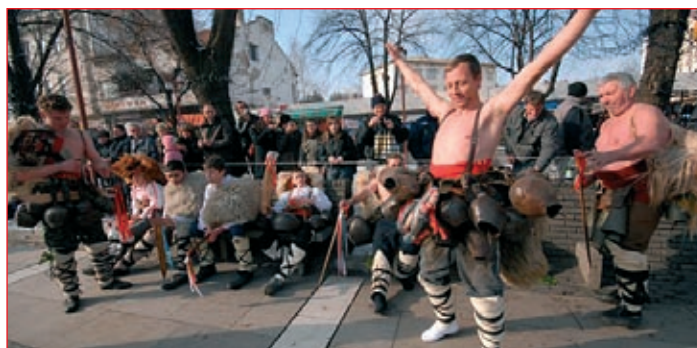
(nadaljevanje na strani 32)

V Bolgariji ljudska izročila še živijo

Besedilo in foto: Staša Cafuta

Lokal patrioti se zavedamo, da je v Evropi malo karnevalov, ki bi se lahko primerjali z našim kurentovanjem. Dobro je, če te kultura mask in maskiranja zanima do te mere, da se nameniš pogledat, kako to počnejo drugod po svetu oziroma bližnji sosedje. In eden lepših, če že ne najlepših, etnografskih festivalov je prav gotovo v Bolgariji, v mestu Pernik, ki leži slabih trideset

kilometrov zahodno od Sofije. Surva se imenuje, po njihovih avtohtonih maskah Survaskarjih. Letos je bil konec januarja, poteka pa vsako drugo leto. V treh dneh pade vsak obiskovalec in nastopajoč v svet ljudskih izročil, čudovitih etnografskih mask, ritualov in dobrih misli, da bi bili vsi »živi in zdravi«. Med devetimi tujimi skupinami so bili tudi naši koranti iz Lancove vasi.



Kuker iz Bolgarije.



Na 3. tradicionalni Obarjadi je kuhalo rekordnih 20 ekip! Zmagala je ekipa Sava GTI, d.o.o. iz Ptuja. Dobrodelna akcija, ki so jo organizirali Ptujski Lionsi je bila namenjena zbiranju sredstev za ureditev dostopa do zbirk na Ptujskem gradu invalidnim osebam (predvsem tistim na vozičkih).



Na pustni povorki so se zbrali zanimivi gostje, predvsem predstavniki političnega in kulturnega življenja ter predstavniki pobratenih in prijateljskih mest ter številni veleposlaniki. Na sliki je župan MO Ljubljana Zoran Jankovič z dornavskimi cigani.



Katarina Kresal, predsednica LDS, veže robec na kurentovo ježevko.



Strašljiv izgled maske Krampus, iz sosednje Avstrije.



Koši Šoštanjski.



Kurenti, zaščitni znak ptujskega kurentovanja.

 **LEKARNE PTUJ**

LEKARNA PTUJ
TRSTENJAKOVA 9
SI-2250 PTUJ
T 02 771 60 01

LEKARNA PTUJ JE ODPRTA MED DELAVNIKI: 7.00 - 20.00, V SOBOTO: 7.00 - 14.00

**DEŽURSTVO: MAREC: 1.3.2008 - 2.3.2008
10.3.2008 - 31.3.2008**

DEŽURSTVA OB DELAVNIKIH POTEKAJO OD 20. DO 7. URE ZJUTRAJ, OB SOBOTAH OD 14. DO 7. URE, V NEDELJO IN OB PRAZNIKIH PA JE DEŽURSTVO NEPREKINJEVO VES DAN OD 7. URE ZJUTRAJ DO 7. URE NASLEDNJEGA DNE.

TOPlek
LEKARNA

Za vas smo tukaj:
med tednom od 8. do 19. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

dežurstvo: marec 2008

ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
3	4	5	6	7	8	9

Označene dni dežura naša lekarna, in sicer:
ob delavnikih od 20. do 7. ure
ob sobotah od 14. do 7. ure
ob nedeljah in praznikih 24 ur

POTRČEVA 23, 2250 PTUJ, tel. 02 787 84 90

www.lekarna-toplek.si

V nedeljo in ob praznikih sta lekarni v času dežurstva zaprti med 12.30 in 14.00.